

שמואל ב'

שאלות ומשימות ללימוד עצמי

כתבה: יעל בן ארזה

www.daat.ac.il

אתר דעת

אב תשע"ה

כתבה: יעל בן ארזה
טלפון: 026518128
0524167880
סדר ועימוד: נקודות
גרפיקה: נעמי מרגולין

מתפרסם באתר דעת www.daat.ac.il ברשות המחברת

בסדרה זו יצאו החוברת הבאות:

ספר יהושע
ספר שופטים
ספר שמואל א'
ספר שמואל ב'

כולם מתפרסמים במדור תנ"ך שבאתר דעת

תוכן הענינים

.....	דוד שומע על מות שאול / פרק א
3	..... קינת דוד / פרק א
6	..... דוד נמשח למלך על בית יהודה / פרק ב
8	..... מות אבנר / פרק ג
10	..... מותו של איש בושת / פרק ד
10	..... דוד נמשח על כל ישראל / פרק ה
11	..... שאלות חזרה לפרקים א-ד, ה (א-ה)
12	..... כיבוש ירושלים, מלחמת דוד בפלשתים / פרק ה
15	..... דוד מעלה את הארון לירושלים / פרק ו
18	..... כיבוש ירושלים וכינון המקדש
20	..... דמויות בספר שמואל ב
23	..... דוד מבקש לבנות את בית ה' / פרק ז
25	..... הרחבת הממלכה וביסוסה / פרק ח
26	..... דוד גומל חסד עם מפיבושת / פרק ט
27	..... דף חזרה לפרקים א-ט
28	..... מלחמות דוד בעמון ובארם / פרק י
30	..... חטא דוד ובת שבע / פרקים יא-יב
33	..... מעשה אמנון ותמר / פרק יג
35	..... שובו של אבשלום / פרק יד
37	..... דף חזרה לפרקים י-יד
38	..... מרד אבשלום / פרק טו
40	..... דוד בורח מירושלים / פרק טז
42	..... עצת אחיתופל ועצת חושי / פרק יז
44	..... המלחמה בין אנשי דוד ואנשי אבשלום / פרק יח
46	..... דוד חוזר לירושלים / פרק יט
49	..... מרד שבע בן בכרי / פרק כ
51	..... דף חזרה לפרקים טו-כ
53	..... מעשה הגבעונים / פרק כא
56	..... שירת דוד / פרק כב
58	..... נבואת דוד על ביתו, גבורי דוד / פרק כג
59	..... מעשה המפקד, קניית גורן ארונה / פרק כד
62	..... מבנה ספר שמואל ב
63	..... דף לסיום הספר

בעזרת ה', אלול תש"ס

תודה וברכה

למנהל האולפנא הרב מאיר יעקובוביץ
 שיזם עודד וסייע בהוצאת החוברת לאור.
 וכן לרב שמואל כ"ץ - רב האולפנא,
 למורות לתנ"ך: גב' אסתר פרבשטיין, גב' רחל קינרייך,
 גב' רחל גולד וגב' רבקה טרופ -
 על ההערות המועילות והעצות המחכימות.

ולבנות האולפנא - 'תלמידותי יותר מכולם...' -
 תודה מיוחדת על חלקן הרב בעבודה זו.

להכנת החוברת נעזרתי בין השאר בספרים הבאים:
 פרשיות בספרי נביאים - לרב יצחק לוי ז"ל
 מה בין שאול לדוד - לרב יהושע בכרך
 דעת מקרא לספר שמואל
 עוז מלך - לרב יגאל אריאל
 'שם לשמואל' - בעריכת הרב ישראל רוזן
 מדריך למורה על ספר שמואל - מאת ד"ר שמחה פישר
 הערות ותיקונים יתקבלו בברכה.

יעל בן־ארזה

שמואל-ב

ספר 'שמואל-א' הסתיים בסיפור מותו של שאול, ועתה ממשיך ספר 'שמואל-ב' בתאור תקופת מלכות דוד, עד ימי זקנתו - כ-40 שנה.

לאמיתו של דבר, כל ספר שמואל הוא ספר אחד, והחלוקה ל'שמואל-א' ו'שמואל-ב' היא חלוקה מאוחרת ואינה מצויה בדברי רבותינו.

ספר שמואל נכתב על ידי שמואל עצמו, עד למותו (שמואל א פרק כה)

והמשכו עד סוף 'שמואל ב' נכתב על ידי גד החוזה ונתן הנביא (בבא בתרא ט"ז)

פרק א

דוד שומע על מות שאול

באותה עת בה מת שאול במלחמה,
שב דוד עטור ניצחון למקומו.

סמני במפה בצבע אדום:

1. את מקום הקרב בו מת שאול.
2. את האויב עמו נלחם שאול.
3. העבירי חץ ממקום מושבו של האויב, עד למקום הקרב.

סמני במפה בצבע כחול:

1. את מקומו של דוד.
2. סמני בחץ אחרי מי רדף, נלחם וניצח.

מתי נודע לדוד על מות שאול?

1. תארי כיצד נראה האיש שבא לבשר לדוד על תוצאות הקרב?

2. שלוש בשורות היו בפי האיש. מהן?

א.

ב.

ג.

3. כיצד מסודרות הבשורות?

4. בספר שמואל א' למדנו על ענין הדומה לעניננו ואף סגנון הכתוב שם דומה לסגנון שבפרקנו.

באיזה ענין מדובר? (רמז - שמואל א' פרק ד', פס' יב-יז)

הביאי דוגמא לסגנון דומה שם, ובפרקנו.

קראי את סיפורו של הנער העמלקי, והשווי לשמואל א' פרק ל"א.
האם הנער דיבר אמת? הסבירי את תשובתך!

מדוע לדעתך בא הנער לדוד, וסיפר לו על מות שאול?

כיצד הגיבו דוד ואנשיו על מות שאול?

מה היה סופו של הנער העמלקי? מדוע נהג כך דוד?

"אי מִזָּה תָּבוֹא"

"וַיִּקְרָא אֵלַי וְאָמַר הַגִּנִּי"

מי אמר למי?

"דָּמִיָּה עַל רֹאשָׁהּ כִּי פִיהָ עָנָה בְּהָ לְאֹמֵר..."

פרק א

קינת דוד

דוד בוכה, צם ומתאבל על מות שאול. למרות שהיה נרדף על ידו, מכיר דוד במעלותיו המיוחדות של שאול, ומקונן על האובדן הגדול, על מותו של משיח ה'.

- בקינה מופיעים ארבעה נושאים: 1. הספד על שאול ויהונתן
2. קריאה למודיעים בגת ובאשקלון
3. קריאה להרי ישראל
4. קריאה לבנות ישראל

לפניך ארבע "תמונות" המתארות את ארבעת נושאי הקינה. קראי את הסברי הפסוקים וצטטי את הפסוק המתאים לפי ההוראות.

ההספד על שאול ויהונתן

1. מי מוזכר בקינה כמושך בקשת?
צטטי את הפסוק המתאים בקלף מס' 1 (בקלפים שבתחתית עמוד זה).
2. מי מוזכר בקינה כלוחם בחרב?
צטטי בקלף מס' 2 את הפסוק המתאים.
3. לאיזה פסוק מתייחס הפירוש הבא? צטטי את המלים המתאימות בקלף מס' 3.

היתה בהם הקלות של הנשר והגבורה של האריה.

(מלבי"ם)

4. לאיזה מילים מן הפסוק מתייחסים הפרשנים? צטטי את המילים המתאימות בקלף מס' 4.

שאול ויהונתן היו מקובלים על הבריות וחכיבים בעיני כולם. (מצודות)

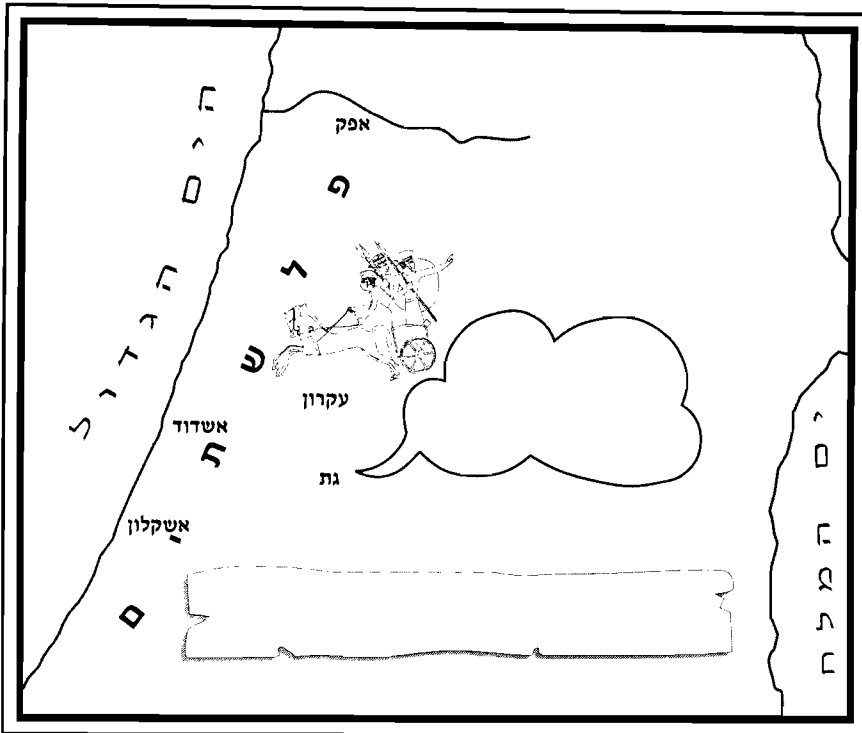
ואף על פי שהיו יודעים על מותם במלחמה לא נפרדו מעם ה'

ולא נעצרו ולא נסו מן המלחמה. (רד"ק)

5. מהי הקריאה החוזרת בקינה שלוש פעמים? צטטי אותה בקלף מס' 5.

הקריאה למודיעים בגת ובאשקלון

צטטי בענן את המילים
מן הפסוק, שמשמעותן:

אל תפרסמו את דבר
מותו של שאול.

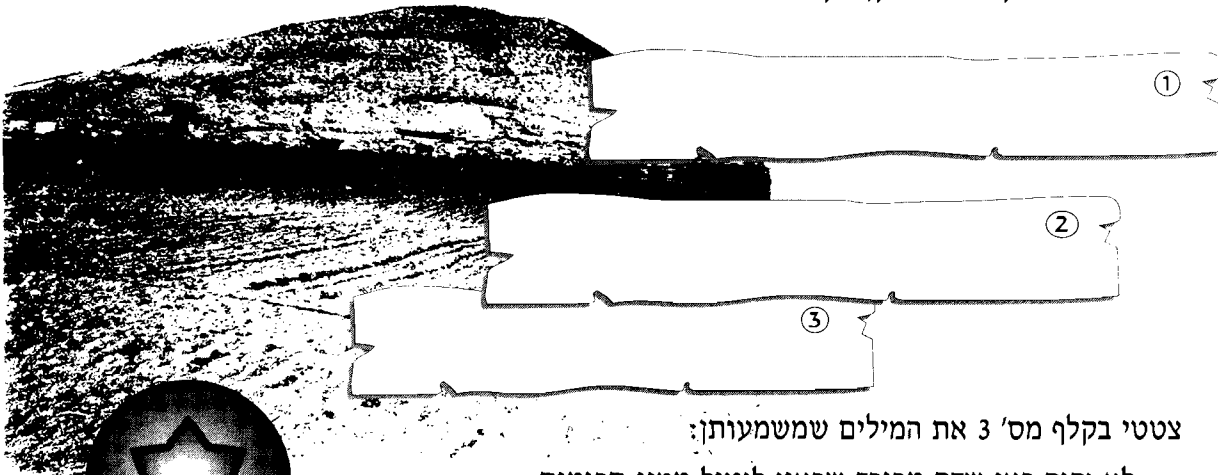
צטטי את המילים
המתאימות מן הפסוק,
בקלף:

שמחת האויב צורבת
וקשה לא פחות מן
ההפסד.

הקריאה להרי ישראל

איזה פסוק פותח בפניה לארץ ישראל שנקראת 'ארץ צבי'? (למרות החוק שמתואר בשמה, הנה נפלו
בה חללים.) את הפסוק המתאים צטטי בקלף מס' 1.

צטטי בקלף מס' 2, את המילים מן הפסוק שמשמעותן:
בגלל האסון שארע כאן, אין ראוי שירדו פה גשמי ברכה.

צטטי בקלף מס' 3 את המילים שמשמעותן:
לא יהיה כאן שדה מבורך שראוי ליטול ממנו תרומות.

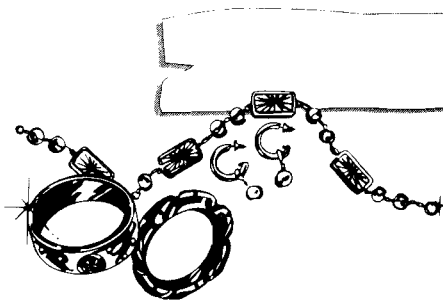
צטטי בקלף מס' 4 את המילים שמשמעותן:
במקום זה הושלך מגנו של שאול.

הקריאה לבנות ישראל

צטטי את הפסוק המתאים להסבר:

כאשר יצאו אנשי ישראל למלחמה, היה שאול מלביש ומפרנס את בנות ישראל והיה מחלק להן משלל המלחמה.

עתה סגרי את התנ"ך, והשלימי לבד את המילים החסרות בקינה.

הַצְבִּי _____ על בְּמוֹתֶיךָ חָלָל, אֵיךְ _____ ?
 אֶל תִּגִּדּוּ בְּ _____ , אֶל תִּבְשְׂרוּ בְּחוּצַת _____ , פֶּן תִּשְׁמַחְנָה
 בָּנוֹת _____ , פֶּן _____ בָּנוֹת _____ .
 הָרִי בְּגִלְבַּע, אֶל _____ וְאֶל _____ עֲלֵיכֶם, וּשְׂדֵי תְרוּמַת.
 כִּי שָׁם נִגְעַל _____ מִגֹּן _____ בְּלִי מָשִׁיחַ בְּשָׁמֶן...
 שָׁאוּל וַיהוֹנָתָן הַנְּאֻהָבִים _____ , בְּחַיֵּיהֶם _____ ,
 מְנַשְּׂרִים _____ , מְאָרִיֹּת _____ .
 בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל שָׁאוּל _____ הַמְּלַבְשָׁכֶם _____ עִם עֲדָנִים,
 הַמַּעֲלָה _____ עַל לְבוּשְׁכֶן.
 אֵיךְ _____ בְּתוֹךְ הַמְּלַחְמָה, יַהוֹנָתָן עַל בְּמוֹתֶיךָ חָלָל.
 צַר לִי עֲלֶיךָ _____ , נְעַמְתָּ _____
 נִפְלְאַתָּה אֶהְבֶּתְךָ לִי מֵאֲהַבַת נָשִׁים.
 אֵיךְ _____ ? וַיֵּאבְדוּ כָּלִי מִלְחָמָה.

את המילים שלא הצלחת להשלים לבדך, השלימי לאחר עיון חוזר בתנ"ך.

פרק ב

דוד נמשח למלך על בית יהודה

דוד נמשח למלך על בית יהודה, ובמקביל מושח אבנר את איש בושת למלך על ישראל.
כך נוצר מצב של פילוג באומה, ועוינות בין שני בתי המלכות.

מלכות איש בושת

מלכות דוד

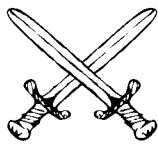
השלימי את הפרטים החסרים:

	הרקע למשיחה	דוד שואל בה', האם הגיעה העת לעלות אל ערי יהודה? תשובת ה':
	מקום המשיחה	דוד ממשיך לשאול בה' לאיזה עיר יעלה? תשובת ה':
	מי המליך את המלך?	
	על מי מלך?	

מצב זה, בו היו שני בתי מלוכה, נמשך שבע וחצי שנים, עד אשר נמשח דוד למלך על כל ישראל (פרק ה' ס"ב).

מה היה המעשה הראשון שעשה דוד לאחר שנמשח בחברון?

יְקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים וַיִּשְׁחָקוּ לְפָנֵינוּ (יד)

1. מי יזם את משחק המלחמה?

2. מי מהנערים ניצח?

3. המשחק שנועד תחילה לשם שעשוע, הפך לקרב דמים אכזרי.

עשהאל, אחי יואב, רודף אחרי אבנר ורוצה להכותו.

כיצד הסתיים המאבק בין עשהאל ואבנר?

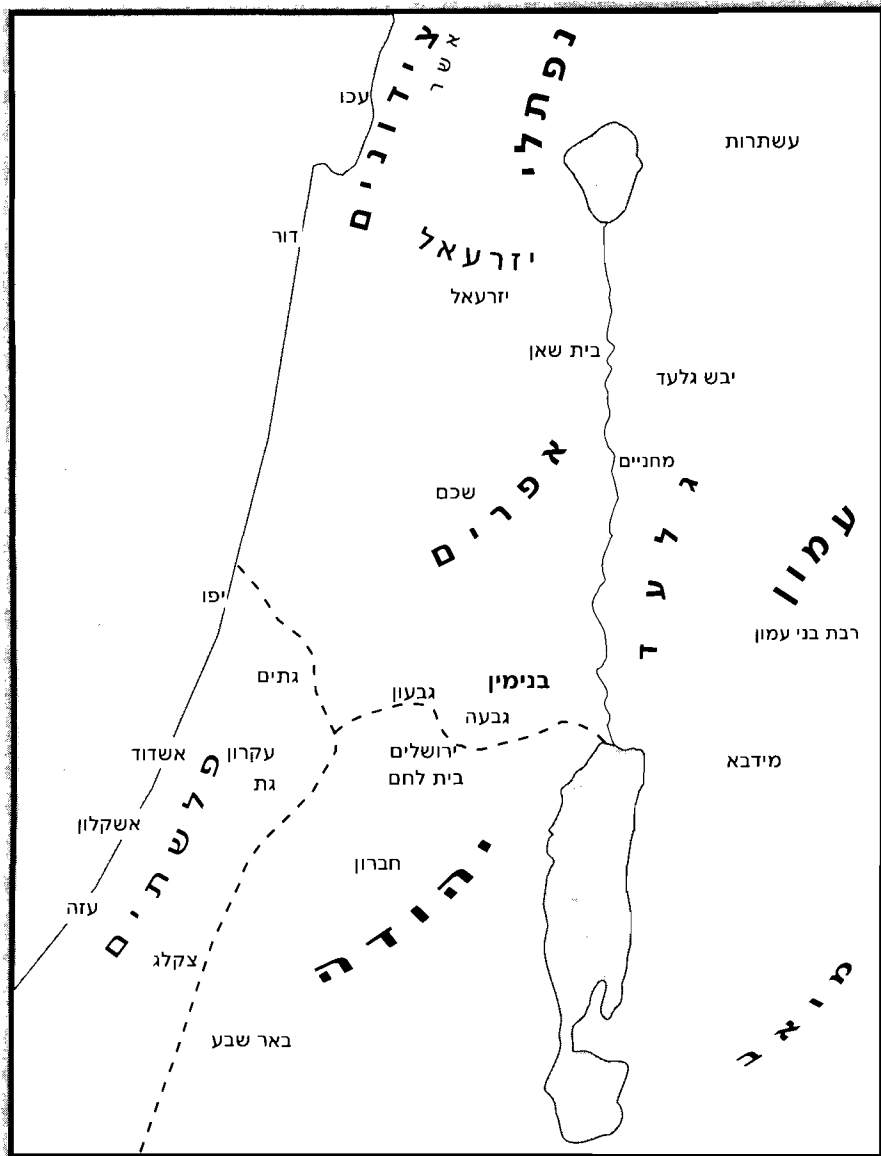
הַלְנִצַּח תֵּאָכֵל חֶרֶב? (כו)

1. מי אמר למי?

2. מה היתה תגובתו של יואב על קריאת אבנר?

במפה שלפניך חסרים הסימונים המופיעים במקרא המפה.

1. כתבי באיזה מקום מדובר בכל אחד מן הסימונים **במקרא המפה**.
2. ציירי **במפה** את הסימונים המתאימים ליד כל מקום.

מקרא מפה	
מקום משיחתו של דוד:	
מקום משיחתו של איש בושת:	
דוד שולח ברכה לאנשי העיר שגמלו חסד עם שאול:	
מקום המלחמה בין נערי יואב ואבנר:	
מקום קבורת עשהאל:	

מספרים בפרק ב'

התאימי בין המספרים בטור א' למשפט הנכון שבטור ב'.

- בני צרויה.
- מספר השנים שמלך דוד בחברון.
- מספר הנערים מכל צד, שהשתתפו במשחק המלחמה.
- מספר הלוחמים מאנשי דוד שנהרגו במלחמה.
- מספר הלוחמים מאנשי אבנר שנהרגו במלחמה.

7 1/2

12

3

20

360

מורה ו

מות אבנר

הפרק עוסק בכריתת הברית בין אבנר ודוד, בעקבות סכסוך שפרץ בין אבנר ואיש בושת. ברית זו הובילה למותו של אבנר בידי יואב.

הסכסוך בין אבנר ואיש בושת

1. מה היה הרקע לסכסוך בין אבנר ואיש בושת?

2. מה היתה תגובת אבנר על האשמותיו של איש בושת?

הברית בין אבנר ודוד

1. מהו התנאי שהציב דוד לכריתת הברית?

2. מה עשה אבנר כדי לחזק את מלכות דוד?

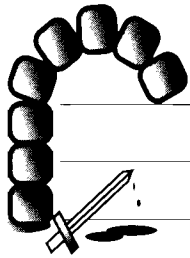
3. כיצד מגיב דוד על הצעת אבנר ללכת ולקבץ את כל ישראל?

הריגת אבנר

1. היכן היה יואב בעת פגישת דוד ואבנר?

2. במה חשד יואב באבנר?

3. מהי הסיבה הנוספת שגרמה ליואב להרוג את אבנר?

תגובות דוד על מות אבנר

סמני ב- ✓ את תגובות דוד למות אבנר.

1. דוד קילל את בית יואב על ששפכו דם נקי.

2. דוד זעק והתפלל לה'.

3. דוד אמר לעם לקרוע בגדיהם ולחגור שקים.

4. דוד הלך אחרי מיטת אבנר, כאדם ההולך אחרי מיטת קרובו.

5. דוד צם והתענה שלושה ימים.

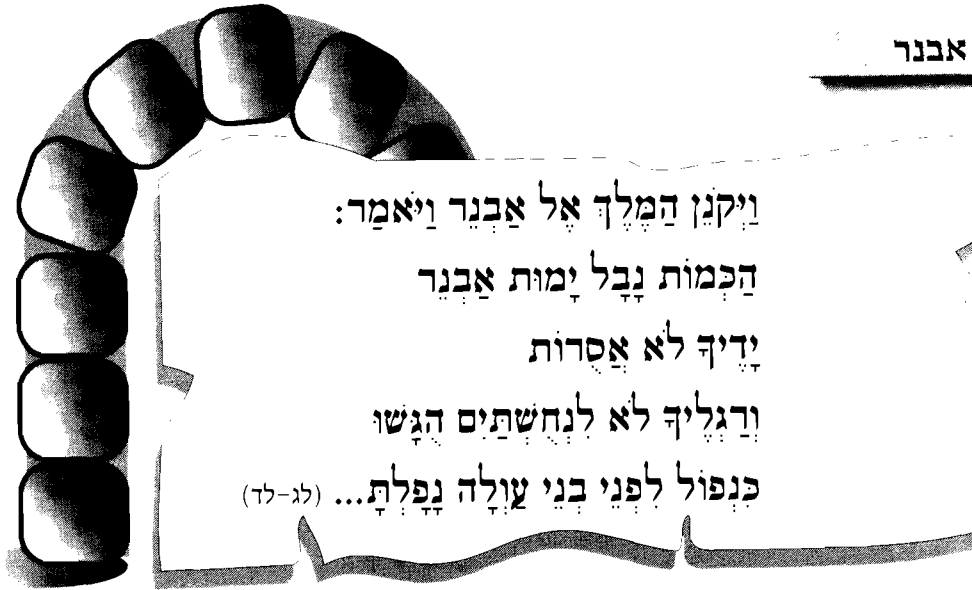
6. דוד בכה וקונן על אבנר.

7. דוד לא רצה לאכול מאומה עד הערב.

לאחר מעשי דוד, מה הסיק העם לגבי מעורבות דוד בהריגת אבנר?

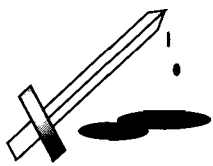
קינת דוד על אבנר

1. לאחר אחד המשפטים בקינה, יש להציב סימן שאלה. כתבי את סימן השאלה במקום המתאים.
2. הדגישי בצבע את המשפטים בהם אומר דוד: אבנר מת במיתה בזויה, בדרך ערמומית ושפלה.
3. הדגישי בצבע שונה, את המשפטים בהם אומר דוד:
לא נפלת בשבי ובכל זאת לא יכולת לברוח או להשיב מלחמה.

1. סמני בעיגול את מספרי המשפטים הנכונים.

מ פ	1.	הבן הבכור של דוד הוא אמנון.
ד ר	2.	שישה בנים נולדו לדוד בירושלים.
ל י	3.	"ולא יכל עוד להשיב את אבנר דבר מיראתו אתו" - נאמר על פלטי בן ליש.
נ י	4.	דוד עשה משתה לכבוד אבנר בחברון.
ש ע	5.	יואב חזר מפשיטה על גדוד האויב ורק אז שמע על פגישת אבנר ודוד.
ש ה	6.	יואב חשב לגאול את דם עשהאל כשהרג את אבנר.
א ת	7.	אבנר נקבר בחברון.
ד מ	8.	אבנר מת בבזיון, בידי בני עולה שהערימו עליו.
ב ר	9.	דוד טעם מן הלחם שהביאו לו העם מיד לאחר ששב מהלוית אבנר.
ש ל	10.	"שר וגדול" - נאמר על אבנר.
ה נ	11.	בני צרויה הם אנשים קשים.
ע ר	12.	"רַךְ וּמְשִׁיחַ מֶלֶךְ" - נאמר על דוד, שרק התחיל עתה למלוך על ישראל.
ש ח	13.	דוד לא העניש את יואב על מעשהו, הוא קללו והוסיף "ישלם ה' לעשה הרעה כרעתו".

2. העתיקי את האותיות שליד המשפטים הנכונים אל המסגרת שבסוף השאלה. בסיום - תקבלי תשובה נוספת לשאלה בה דנו חז"ל: 'מפני מה נהרג אבנר?'

מפני מה נהרג אבנר?

ק	ו	י	ם																
---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(במדבר רבה כג)

באיזה פרק למדנו על כך? _____

פירוש

מותו של איש בושת

בסיפור מותו של איש בושת ישנם צדדים דומים, ושונים, לסיפור מותו של שאול. השלימי את הפרטים החסרים בטבלה.

מות איש בושת	מות שאול	
	בשדה הקרב בהר הגלבווע	היכן מת המלך?
	שאול נפל על חרבו והנער העמלקי סיפר שהשלים את מיתתו.	מי הרג את המלך?
	הנער העמלקי הודיע לדוד על מות שאול.	
	הנער סבר שדוד יתן לו שכר גדול על ההודעה ה"משמחת".	
	דוד הרג את הנער שסיפר כי המית את משיח ה'.	

עם מותו של איש בושת בא הקץ למלכות שאול, ונתגלגל הדבר שכל הראויים למלכות מבית שאול נהרגו.

פירוש

משיחת דוד על כל ישראל

פסוקים א-ה

שלוש פעמים נמשח דוד למלך. השלימי את הפרטים החסרים.

<p>ההמלכה השלישית</p> <p>שמואל ב, ה</p> <p>מקום המשיחה:</p> <p>מי משח?</p> <p>הנימוק למשיחה:</p>	<p>ההמלכה השנייה</p> <p>שמואל ב, ב</p> <p>מקום המשיחה:</p> <p>מי משח?</p>	<p>המלכת דוד הראשונה</p> <p>שמואל א, טז</p> <p>מקום המשיחה:</p> <p>מי משח?</p> <p>הנימוק למשיחה: (פס' א)</p>
---	--	---

1. בן כמה היה דוד כשנמשח? _____

2. כמה שנים מלך דוד? _____

שאלות גזירה אפרקים א-3

מתחי קוים בין הארועים - **לפי סדר התרחשותם** - החל ממות שאול ובניו בידי הפלשתים ועד המלכת דוד על כל ישראל.

יואב הורג את
אבנר

אבנר הורג את
עשהאל

דוד נמשח למלך
על יהודה

מיכל חוזרת
לדוד

אבנר ממליך את
איש בושת על ישראל

רכב ובענה הורגים
את איש בושת

המלכת דוד
על כל ישראל

מות שאול ובניו
בידי הפלשתים

דוד לא רצה להגיע למלכות על ידי שפיכות דמים, הוא גינה והעניש את כל הרוצחים שפגעו באנשים חפים מפשע. יד ההשגחה היא שסובבה, שכך יתרחשו הדברים, ואף העם שוכנע שידיו של דוד אינן מגואלות בדם משפחת שאול.

מי אני?

1. "צַר לִי עֲלֶיךָ אָחִי _____ נִעַמְתָּ לִי מְאֹד"

2. "הַמִּלְבָּשֶׁכֶם שָׁנִי עִם עֲדָנִים הַמַּעֲלָה עָדִי זָהָב עַל לְבוּשְׁכֶן" _____

3. "קַל בְּרַגְלִי כְּאֶחָד הַצְּבִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה" _____

4. "יָדֶיךָ לֹא אֶסְרוֹת וְרַגְלֶיךָ לֹא לְנַחֲשֵׁתִים הִגָּשׁוּ כְּנַפּוֹל לְפָנַי בְּנֵי עוֹלָה נִפְלָתָ" _____

5. "וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה _____ קָשִׁים מִמֶּנִּי, יִשְׁלַם ה' לַעֲשֵׂה הַרְעָה כְּרַעְתּוֹ".

6. "וַיִּרְפוּ יָדָיו וְכָל יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ" _____

7. "וַתִּשְׂאֶהוּ אִמְנָתוֹ וַתִּנְסַ וַיְהִי בַחֲפְזָה לְנוֹס וַיִּפֹּל וַיִּפְסַח" _____

8. "אֲנָשִׁים רָשָׁעִים הִרְגוּ אֶת אִישׁ צְדִיק בְּבֵיתוֹ עַל מִשְׁכָּבוֹ" _____

פתחי בדף "דמויות בספר שמואל" (עמ' 20), השלימי את המילים החסרות בחלק א'.

כיבוש ירושלים נוכח

המעשה הראשון שעשה דוד כמלך על כל ישראל היה כיבוש ירושלים וקביעתה לבירה. מדוע בחר דוד את ירושלים לעיר הבירה? (חשבי על שיקולים רוחניים, ביטחוניים, גיאוגרפיים...) עייני גם במפה, בבראשית כ"ב א-ב, ובתהלים קכ"ה, ב.

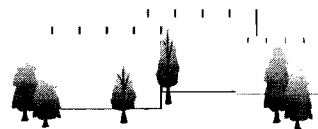

כיבוש ירושלים

מן הכתוב אין לנו פרטים ברורים על דרך כיבוש העיר. נראה כי דוד לא פתח מיד במתקפה על העיר, אלא פנה למלך יבוס בדרכי שלום, אך תשובת מלך יבוס היתה לעג ובוז לדוד. השחילי קו בטבעות, והתאימי בין הפסוק והפרוש המתאים.

כתוב זה הוא מקרא קצר ונתפרש בו התנאי בלי תשובתו. בדברי הימים א' פרק י"א פס' ו' נתפרש החלק השני של התנאי, והוא:

היבוסים ביזו את דוד ואמרו כי מצודת יבוס היא כה חזקה עד שאפילו עיוורים ופסחים יכולים להגן עליה.

דוד נהג במידה כנגד מידה כלפי היבוסים, ולאחר שכבש את המצודה וישב בה, אסר עליהם להיכנס אליה.

יש המפרשים כי דוד הציע שהלוחמים יחדרו לעיר דרך אמת המים וכך יכו ביבוסים.

דוד ביקש להכות את העיוורים והפסחים שביזו אותו בהם לפני כיבוש העיר.

וַיֹּאמֶר דָּוִד לְדָוִד לֵאמֹר לֹא תָבוֹא הַנֶּהָה כִּי־אִם הַסִּיחַ הָעֹוֲרִים וְהַפְּסָחִים לֵאמֹר לֹא יָבֹא דָוִד הַנֶּהָה (ו)

וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל מִכָּה יְבֹסִי וַיִּגַע בְּצַנּוֹר וְאֵת הַפְּסָחִים וְאֵת הָעֹוֲרִים שָׁנְאֵי נַפְשׁ דָּוִד (ח)

וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל מִכָּה יְבֹסִי וַיִּגַע בְּצַנּוֹר וְאֵת הַפְּסָחִים וְאֵת הָעֹוֲרִים שָׁנְאֵי נַפְשׁ דָּוִד (ח)

וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל מִכָּה יְבֹסִי וַיִּגַע בְּצַנּוֹר וְאֵת הַפְּסָחִים וְאֵת הָעֹוֲרִים שָׁנְאֵי נַפְשׁ דָּוִד (ח)

עַל כֵּן יֹאמְרוּ עוֹר וּפְסָח לֹא יָבֹא אֶל הַבַּיִת (ח)

השלימי את המילים החסרות בדף "כיבוש ירושלים" (עמ' 18) - בחלק א'.

עיר דוד

הצילום באדיבות מרכז המבקרים - עיר דוד

בתמונה מופיע צילום אוירי של עיר דוד כיום. הקטע המסומן בקו מקווקו, הוא מקום העיר יבוס שכבש דוד לפני כ-3000 שנה.

וילכד דוד את מצדת ציון... וישב דוד במצדה ויקרא לה עיר דוד (שמואל ב. ה. ז-ט)

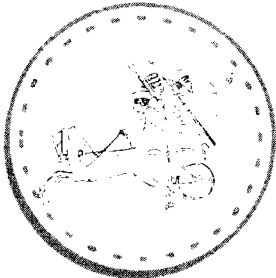
בסוף ספר שמואל ב, מוזכר כי דוד קנה את הר המוריה בכסף מלא מידי ארונה היבוסי, ובכך הניח את היסוד לבניית המקדש.

"וַיַּדַע דָּוִד כִּי הֵכִינוּ ה' לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל" (יב) - אלו ארועים בפרקנו הביאו את דוד לדעת כי הכינו ה' למלוך על ישראל?

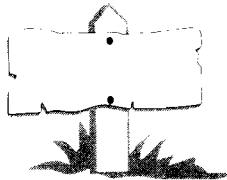
מלחמות דוד בפלשתים / פסוקים יז-טו

הפלשתים עולים להילחם בדוד, ובפסוקים מתוארות שתי התקפות שנוערכו על-ידי הפלשתים. דוד מכה בפלשתים ומנצחם.

סמני ✓ ליד כל משפט נכון.

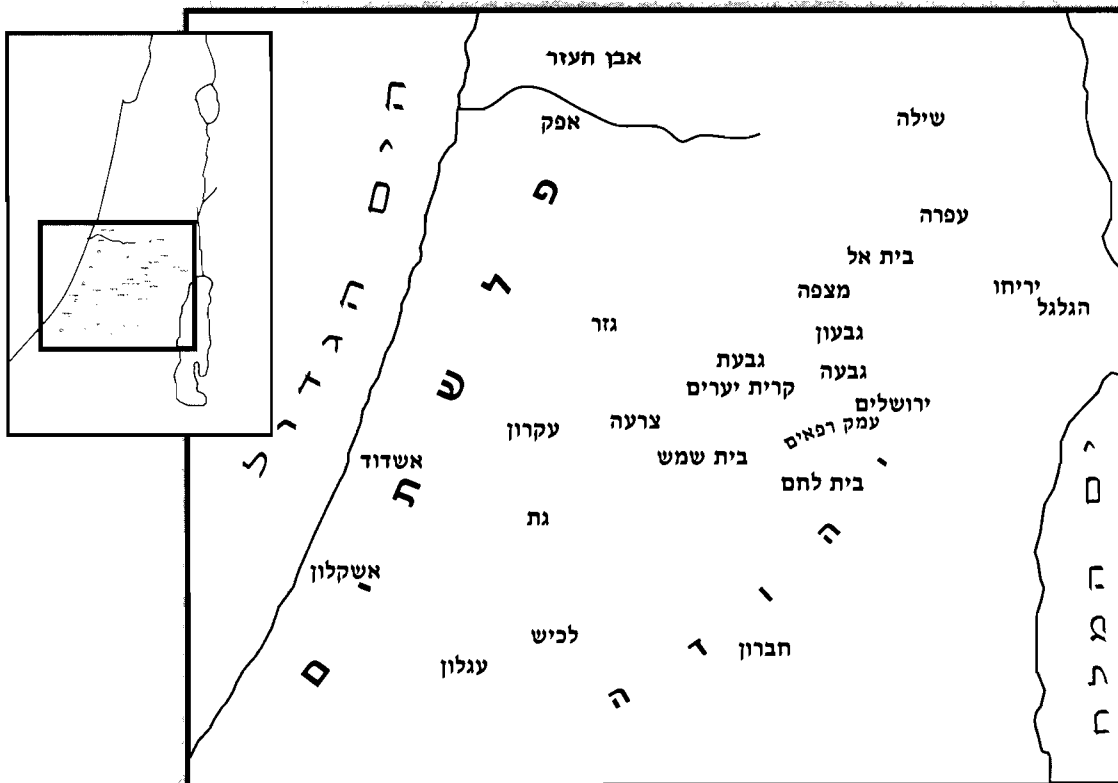
- 1. הפלשתים עלו למלחמה בישראל כיון שדוד התכונן להתקיפם.
- 2. הפלשתים חששו מכוחה של הממלכה המאוחדת ויצאו להילחם בדוד.
- 3. דוד שאל בה' לפני כל מלחמה, ותשובות ה' היו זהות בשני המקרים.
- 4. במלחמה הראשונה נסו פלשתים ועזבו בדרך את פסליהם.
- 5. לפני ההתקפה השניה על הפלשתים, נצטוו דוד להמתין עד שישמע את רשרוש העלים בראשי אילנות הבכאים.

מהו המקום?

- 1. שם נאספו פלשתים להילחם בישראל: _____
- 2. זהו עמק רפאים, ונקרא כך על שם סופו, ששם הבקיע (פרץ) ה' את מערכות הפלשתים: _____
- 3. דוד הדף את הפלשתים עד מקום זה: "מגבע עד באן" _____

סמני מקומות אלו במפה.

פרק ו

דוד מעלה את הארון לירושלים

בפרקנו מסופר על העלאת הארון לירושלים. על ידי העלאה זו עשה דוד את ירושלים, עיר בירתו החדשה, לעיר הקודש והמקדש.

סמני בעיגול את מספר התשובה הנכונה.

היכן היה ארון ה' עד עתה?

1. הארון היה במרכז הרוחני בגבעון.

2. הארון היה בחברון.

3. הארון היה בקרית יערים בבית אבינדב.

כיצד נשאו את הארון לירושלים?

1. הלויים נשאו את הארון בכתף.

2. עֶזָה וְאֶחָיו בני אבינדב הלכו עם הארון שהיה מונח בעגלה חדשה.

3. נציגי השבטים נשאו את הארון בעגלה.

עייני בפרוש האברבנאל וכתבי ארבע טעויות שנעשו בהעלאת הארון בפעם הראשונה.

ובמעשה הזה היו ארבעה פשיעות גדולות:

האחת, שלפי התורה נשאת הארון היתה מוטלת על הלויים בכתף, וכמו שאמר (במדבר ז, ט)
 "עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו", ולכן היה החטא עצום במה שהרכיבו הארון אל עגלה חדשה.
השנית, לפי שגם הלויים לא היה להם ליגע בארון האלוקים, ולא היו נושאים אותו בעצמו
 ונוגעים בו אבל ישאוהו במוטות, ולכן היה מהפשע אם נגעו הלויים בעצמות הארון,
 כל שכן שאר ישראל.

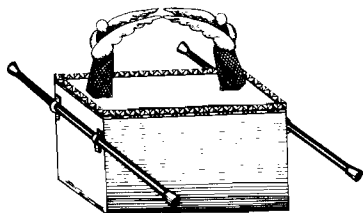
השלישית, מיוחדת בעוזא שלא היה לוי ולא היה לו רשות לאחוז בארון האלוקים.
הרביעית, לדעת חכמינו ז"ל (סוטה לה ע"א) כי חטא עוזא במיעוט אמונה, בחשבו שיפול
 הארון ארצה, והנה מיעט לפי מחשבתו בקדושת הארון שלא היה יכול לעמוד
 בעצמו בלא נושא.

אברבנאל

היכן למדנו בשמואל א' על אנשים שלא נהגו כראוי בארון ונפגעו מקדושתו?
(רמז: שמואל א' פרק ו, יג-סוף).

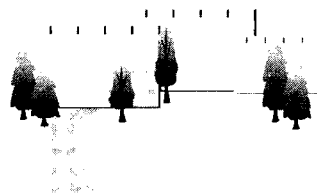
מה היתה תגובת דוד למות עֶזָה? סמני בעיגול את כל התשובות הנכונות.

1. דוד הצטער מאוד על שארע - וחרה לו על כך, שלא נזהרו יותר בכבוד הארון.
2. דוד כעס על עֶזָה שלא נהג כראוי.
3. דוד קרה למקום "פרץ עֶזָה" לזכרון המעשה שארע.
4. דוד הקריב קרבנות כדי לכפר על החטא.
5. דוד המשיך בהעלאת הארון לירושלים.
6. דוד חשש להעלות את הארון לירושלים והוליד אותו לבית עבד אדם הגתי.

לאחר ששמע דוד כי ה' ברך את בית עבד אדם הגתי, הוא מעלה את הארון בשנית לירושלים.
במה שונה ההעלאה הראשונה מהשנייה?

1. בפעם הראשונה השתתפו רק נציגי השבטים ובפעם השנייה השתתף כל העם.
2. בפעם השנייה העלו את הארון בשמחה בתופים ובמחולות.
3. בפעם השנייה לא הרכיבו את הארון בעגלה אלא הלויים נשאוהו בכתף.

מדוע בזה מיכל לדוד?

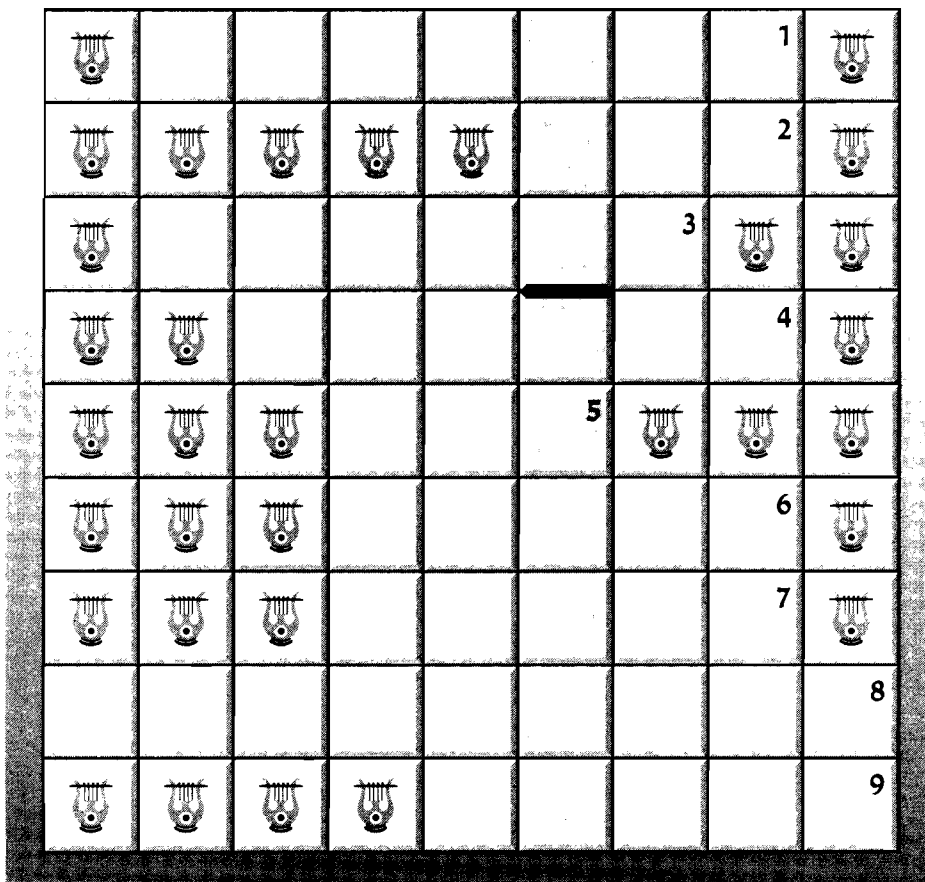
1. מיכל בזה לדוד משום שרקד עם העבדים והשפחות.
2. מיכל חשבה שדוד מזלזל בכבוד המלכות בכך שהוא מכרכר ומפזז לפני ה' כאחד הריקים.
3. מיכל חשבה שאין זה ראוי לשמוח, בגלל מות עֶזָה.

מה ענה דוד למיכל?

1. דוד השיב למיכל, כי כבודו אינו חשוב בעיניו וכוונתו היא להרבות בכבוד שמים.
2. דוד הבין כי שגה, ואין זה ראוי לרקוד כך לפני ה'.
3. דוד ענה למיכל כי יש לכבד גם את העבדים והשפחות.

כל התשובות בתשבץ לפי הכתיב בתנ"ך.

1. במקום זה אחז עֶזָה בארון ה'. (פס' ו)
2. לא היה למיכל עד יום מותה.
3. בביתו היה הארון מאז שחזר משדה פלשתים ועד שהועלה בראשונה לירושלים.
4. לבוש שלבש דוד בעת שרקד לפני הארון.
5. לשם הובא ארון האלוקים. (פס' יז)
6. "וישב ארון ה' בית עבד אדם הגתי... _____ ה' את עבד אדם ואת כל ביתו".
7. דוד חילק לכל העם חלת לחם, אשפר (מנת בשר) ו _____ (כלי מלא יין).
8. כמה זמן שהה הארון בבית עובד אדום הגתי?
9. מילה נרדפת למילה "שפחות".

בטור המודגש תקבלי שמות של שני אנשים המוזכרים בתורה:
 שמותיהם מרמזים לשמו של אביו של עֶזָה, והוא
 ומעשיהם דומים למעשה עֶזָה. במה? (עייני ויקרא י')

פרקנו הוא ההפטרה לפרשת שמיני בה מסופר על מעשי בני אהרן.

השלימי בדף "כיבוש ירושלים" (עמ' 18), את המילים החסרות בחלק ב'.

דוד קונה את גורן ארונה היבوسی (הר המוריה) ובונה שם מזבח לה'

דוד קונה ב _____ שקלי כסף את גורן ארונה היבوسی לאחוזת עולם.

דוד בונה שם מזבח לה' ומניח את היסוד לבניית בית העולמים.

דוד מקדיש את שלל המלחמות לה' ומכין את כל הדרוש לבניית המקדש

אף-על-פי שלא ניתנה לדוד הרשות לבנות את המקדש, עשה דוד כל שהיה ביכלתו כדי להכין את

מעשה בנייתו. את שלל המלחמות הרבות שעשה הקדיש לה', הכין את חומרי הבנין הדרושים,

ואת תוכניות הבנין וכליו.

דוד מבקש לבנות את בית ה' אך בניית הבית נדחת לדור הבא

דוד מבקש לבנות את בית ה' ולהשכין בו את ארון הברית.

דוד נועץ ב _____ שתחילה ברכו ועודדו להגשים את משאלתו. לאחר חזיון נבואי השיב

הנביא לדוד כי עוד לא הגיעה העת לבנות את המקדש, וכי המקדש יבנה על ידי _____.

דוד מעלה את ארון ה' לירושלים וקובע אותה למרכז רוחני

דוד מעלה את ארון ה', ומציב אותו בתוך ה _____ שנטה לו בירושלים.

בכך הפך את ירושלים לעיר הקודש והמקדש.

דוד כובש את ירושלים וקובע אותה לבירתו

היבוסים, יושבי ירושלים, לעגו לדוד באומרם כי לא יוכל לכבוש את העיר ואף הציבו

בשעריה _____.

הראשון שעלה לעיר והיכה את היבوسی היה _____ (דברי הימים א', יא, ו).

דוד כבש את ירושלים ואת המצודה וקרא לעיר _____.

דוד מחזק ובונה את העיר וקובע אותה לבירתו. למרות הכיבוש עדיין נותרו יבוסים בחלק מן העיר.

בניבוש ירושלים וכינון המקדש

ב ספר שמואל ב' מתוארים חמישה שלבים

בבנין ירושלים וכינון המקדש: א. כיבוש ירושלים.

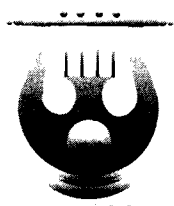
ב. העלאת הארון.

ג. דוד מבקש לבנות את בית ה'.

ד. הכנות לבנית המקדש.

ה. דוד קונה את הר המוריה.

בעמוד ממול מופיעים חמשת השלבים
בסדר כרונולוגי על רקע תמונת עיר דוד.

דרכו של דוד אל המלוכה דמויות המופיעות בפרקים א-ה

1. אחינועם היזרעאלית, אביגיל הכרמלית - נשי _____ .
2. אבנר בן-נר - שר צבאו של _____ , דואג להמשכיות מלכות בית שאול.
3. איש בושת - בנו של _____ . לאחר מות שאול, הומלך על ישראל על-ידי _____ .
4. יואב בן צרויה - שר צבאו של _____ , הרג את _____ .
5. אבישי בן צרויה - אחיו של _____ .
6. עשהאל בן צרויה - אחי יואב, "קל ברגליו", רדף אחרי _____ ונהרג על ידו.
7. רצפה בת איה - פילגשו של _____ .
8. מיכל - בתו של _____ , אשת _____ . לאחר שברח דוד משאול, שאול נתנה ל _____ .
9. רכב ובענה - שרי גדוד של שאול, רצחו את _____ בעודו ישן בביתו.
10. מפיבושת - בנו של _____ היה נכה ברגליו.

כיבוש ירושלים וביסוס הממלכה דמויות המופיעות בפרקים ו-ט

1. עוזא - בנו של _____ . נגע ב _____ כשהעלוהו לירושלים - ומת.
2. עבד אדם הגתי - בביתו שהה ארון ה' _____ חודשים, עד שהעלוהו בשנית לירושלים.
3. מיכל - בזה לדוד כשראתה אותו _____ לפני ארון ה'. לא היה לה _____ עד יום מותה.
4. נתן - נביא ה', הודיע לדוד כי לא יוכל לבנות את _____ כפי שביקש.
5. הדדעזר - ראש ממלכות _____ , נכנע לצבא דוד.
6. ציבא - עבדו של _____ , המשיך לשרת את _____ .
7. מפיבושת - אכל על שולחן המלך בגלל החסד שזכר דוד ל _____ .
8. מכיר בן עמיאל - אדם משבט מנשה בעבר הירדן המזרחי. בביתו שהה _____ עד שנקרא אל דוד.
9. מיכא - בנו של _____ .

מעשה דוד ובת שבע ותוצאותיו דמויות המופיעות בפרקים י-יד

1. **חנון** - בנו של _____ מלך _____ . השפיל את עבדי דוד שבאו לנחמו.
2. **יואב** - יוצא בראש הצבא נגד בני עמון, מקיים את צו דוד ושולח את _____ אל מותו.
3. **בת שבע** - אשת _____ . לאחר שהרתה לדוד, ובעלה מת, לוקח אותה דוד לאשה.
4. **אוריה** - מגבורי דוד, נחשב מורד במלכות, דוד סיבב את מותו במלחמה.
5. **נתן** - מוכיח את דוד על חטאו במשל "כבשת _____".
6. **שלמה** - בנה של _____, "וה' אהבו".
7. **אמנון** - בנה של _____, בכורו של דוד.
8. **תמר** - אחות _____, אמנון התעלל בה והשפילה.
9. **אבשלום** - בנה של _____, הרג את _____ כיון שפגע בתמר.
10. **יונדב בן שמעה** - רעו של _____ . יעץ לו לעשות עצמו _____ ולבקש לקרוא לתמר.
11. **האשה החכמה מתקוע** - נשלחה אל דוד על-ידי _____ כדי לגרום לו להשיב את _____.

מרד אבשלום דמויות המופיעות בפרקים טו-כ

1. **אבשלום** - פותח במרד נגד אביו, מוצא את מותו בין ענפי ה _____ .
2. **אחיתופל** - בתחילה היה יועצו של _____, אחר-כך בגד בו והצטרף אל _____, התאבד כשלא התקבלה עצתו.
3. **חושי הארכי** - רע דוד, סיכל את עצת _____.
4. **אתי הגתי** - ראש לשש מאות גתים, בעת מרד אבשלום היה נאמן ל _____.
5. **אביתר וצדוק** - כהנים בירושלים. היו נאמנים ל _____ בעת המרד. (כשברח דוד מירושלים מפני אבשלום, שאל אביתר באורים ותומים ולא נענה, ואלו צדוק שאל ונענה, מאז נתמנה צדוק לכהן גדול במקום אביתר).
6. **אחימעץ בן צדוק, יהונתן בן אביתר** - בני הכהנים. _____ ביקשם להעביר מידע לדוד על עצת אחיתופל.

7. **עמשא** - בעת המרד היה שר הצבא של , לאתר המרד של ירמיהו
במקום .
8. **שבי בן נחש** - גר ברבת בני . סייע לדוד משבתי .
9. **ברזילי הגלעדי** - ישב בעבר הידרן המזרחי, כילכל את דוד בימי שהיה שם
בני . עלה עם דוד וישב בביתו.
10. **מכיר בן עמיאל** - סייע לדוד כשברח למחניים.
11. **הכושי** - הודיע ל . על מות .
12. **שבע בן בכרי** - איש בליעל משבט . מרד בירמיהו .
אנשי העיר המיתו אותו לאחר ששמעו את דברי האשה החכמה.
13. **האשה החכמה מאבל בית מעכה** - נזפה ב
הביאה לסיום מרד שבע בן בכרי.
14. **יואב בן צרויה** - גורם למותו של . למרות אזהרת דוד, יואב
לאחר המרד הודח מתפקיד שר הצבא. בעת מרד שבע בן בכרי, הנהיג
אחר-כך הוא יוצא בראש הלוחמים, ומביא לסיכול המרד.

פרקי סוֹפּוֹם וּסְבִיבוֹם דְּמוֹת הַמוֹפִיעוֹת בַּפְּרָקִים ל"א-ל"ב

1. **דצפה בת איה** - שני בניה נלקחו כדי לרצות את
גופות המתים.
2. **יואב בן צרויה** - התנגד לציווי דוד, לערוך את
ביצע את המשימה.
3. **ארונה היבוסי** - מלך יבוסי, ביקש לתת לדוד את הגורן והבקר לעֹבְדֵי
דוד קנה ממנו את מקום המקדש.
4. **גד הנביא** - נשלח אל דוד כדי שיבחר אחד מבין העונשיים, עד שיגיע אליו
לאחר שפסקה המגפה, מצוה גד את דוד לבנות

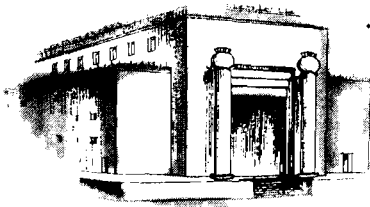
פרק ז

דוד מבקש לבנות את בית ה'

מדוע מתעורר דוד לבנות עתה את המקדש?

1. פסוק א -

2. פסוק ב -

השלימי את המילים החסרות בדף "כיבוש ירושלים" (עמ' 18), בחלק ג'.

מדוע אין דוד יכול לבנות את בית המקדש? עייני בדברי הימים א' פרק כ"ב, פסוקים ז-ח.

בפרקנו מופיעות שלוש מילים מנחות - **עולם, עבד, בית**

עולם

הקב"ה לא התיר לדוד לבנות את בית ה', אך הבטיח לו שבנו הוא שיבנה את המקדש. ועוד הובטח לו ששושלתו תתקיים עד **עולם**.

1. כמה פעמים חוזרת הלשון **עולם**? (עייני בפסוקים יג-יז, כה, כט)

2. צטטי פסוק אחד בו הופיעה הלשון **עולם**:

עבד

כשהודיע נתן לדוד על הנבואה שקיבל, בא דוד אל האוהל שם היה הארון, והודה לה'. דוד פותח בשבחו של הקב"ה, וממשיך בשבח ישראל. בדברי דוד חוזרת פעמים רבות המלה **עבד** - ביחס לדוד וביחס לביתו.

1. כמה פעמים חוזרת המלה **עבד** בדברי דוד? (פס' יח-סוף)

2. צטטי פסוק אחד בו מופיעה מילה זו:

בית

מלה מנחה בפרק כולו היא המלה **בית** החוזרת ונשנית חמש־עשרה פעמים.

למלה **בית** בפרק שלוש משמעויות:

1. בית כפשוטו.
2. בית במשמעות מקדש.
3. בית במשמעות בית מלוכה, שושלת.

צטטי מתוך הפרק פסוק אחד לכל אחת מן המשמעויות של המלה **בית**.

(This area is reserved for handwritten answers to the task above.)

מתחי קו בין תחילת הפסוק בטור א', להמשכו בטור ב', ולמי אמר למי בטור ג'.

מי אמר למי?	הפסוק	
נתן לדוד	כי ה' עמך"	"דָּאָה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים
דוד לנתן	והכִּינֵתִי אֶת מַמְלַכְתּוֹ"	"כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לַךְ עֲשֵׂה
ה' לדוד	וְאֲרוֹן הָאֱלֹקִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הִרְיָעָה"	"אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן הַנֶּהוּ מֵאֲחֵר הַצֹּאן
ה' לדוד	לִהְיוֹת נֹגֵד עַל עַמִּי עַל יִשְׂרָאֵל"	"וְהִקִּימְתִּי אֶת זֶרְעֶךָ אַחֲרַיִךְ
דוד לה'	וְהוּא יִהְיֶה לִּי לְבֵן"	"אֲנִי אֶהְיֶה לוֹ לְאָב
ה' לדוד	לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנַיִךְ"	"וְמִי כְעַמְּךָ כִּישְׂרָאֵל
דוד לה'	גֹּי אֶחָד בְּאֶרֶץ"	"וְעַתָּה הוֹאֵל וּבְרַךְ אֶת בֵּית עַבְדְּךָ

פרק ה

הרחבת הממלכה וביסוסה

בפרקנו מסופר על המלחמות הגדולות של דוד. דוד ממשיך את כיבוש הארץ שהחל בימי יהושע ומרחיב את גבולות הממלכה עד לגבולות ההבטחה.

סמני בצבע במפה את כל הממלכות שהכניע דוד.

דוד לקח בשבי את סוסי הארמים ועיקרם, כדי שלא ישמשו עוד למלחמה. מדוע לדעתך עשה זאת ולא הוסיף את הסוסים לצבאו?

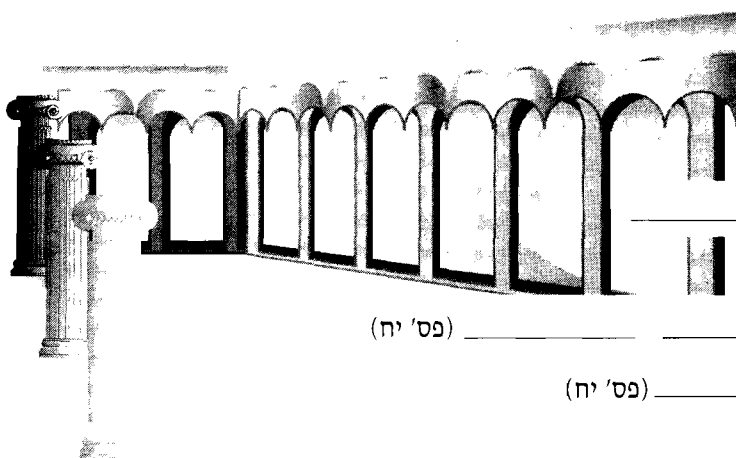
מה עשה דוד עם שלל המלחמות?

וַיְהִי דָּוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וְצִדְקָה לְכָל עַמּוֹ (טו)

ביסוס וארגון הממלכה

דוד מארגן את הממלכה, מייסד סדרי עבודה לכהנים, וכן סדרי משפט וצדק.

השלימי את שמות אנשי דוד:

שר הצבא _____

מזכיר המלך _____

הכהנים _____

סופר המלך _____

גיבורי דוד _____

(פס' יח)

שרים בממלכה ("כהנים") (פס' יח)

פרק ט

דוד גומל חסד עם מפיבושת

1. עני על השאלות, והתקדמי לפי החיצים. המשבצת האחרונה היא המשבצת ממנה אי אפשר יותר להתקדם.
מי אמרה:

כי אל אשר תלכי אלך
ובאשר תליני אלין

דוד החזיר למפיבושת את אחוזות שאול שעברו לרשותו והזמינו לאכול על שולחן המלך.	בנו של ציבא	דוד מינה את מפיבושת להיות משנה למלך.	ערפה	רות
↓	↗	↗	↘	↓
מי היה מיכא?	מהו החסד שגמל דוד עם מפיבושת?	דוד לציבא	כיון שמפיבושת היה נכה רגלים.	מדוע דוד לא ידע היכן נמצא מפיבושת?
↓	↑	↑	↘	↓
בנו של מפיבושת	דוד למפיבושת	מי אמר למי "אל תירא?"	מכיר בן עמיאל	בתקופה זו נהג המלך המנצח להרוג את צאצאי המלך הקודם. מפיבושת חשש שכך ינהג דוד, ולכן הסתתר מפניו.
↘	↘	↘	↑	↓
מיכא	מי כינה עצמו "הפֶּלֶב המת"?	פלטי בן ליש	מי גר בלו דבר?	מדוע דוד גמל חסד עם מפיבושת?
↘	↓	↗	↗	↓
מפיבושת	ציבא	ציבא	"בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן".	כיון שהיה בעל מום.
↓	↗	↘	↓	↓
מי חקר ודרש למצוא את שרידי בית שאול?	דוד	מכיר בן עמיאל	מי היה הממונה על אחוזות שאול?	מדוע מפיבושת גר בלו דבר?

2. הדגישי בצבע את המשבצת הראשונה ממנה התחלת, ואת המשבצת האחרונה, אליה הגעת.

מה המשותף למקורות הבאים:

- מגילת רות
- שמואל ב פרק ב' פס' ה-ו
- שמואל ב פרק ט' פס' ט'
- שמואל ב פרק י' פס' א-ב (פרטי את תשובתך).

שאלות גזרה לפרקים א-ט

בכל שורה ישנו פריט אחד יוצא דופן: 1. סמני את הפריט יוצא הדופן בעיגול.
2. כתבי בהמשך השורה מה המשותף בין שאר הפריטים.

1. צבי, אריות, יונה, נשרים _____
2. גבעון, מחנים, בִּרְכָה, חלקת הצרים (פרק ב) _____
3. יואב, אבנר, אבישי, עשהאל _____
4. מיכל, אביגיל, אחינועם, רחל _____
5. עשהאל, מפיבושת, אבנר, איש בושת _____
6. יבוס, חברון, ירושלים, עיר דוד _____
7. עובד אדום הגתי, עוזא, אבינדב, אחיו _____
8. אוהל, משכן, יריעה, בית ארזים _____
9. יהונתן, ציבא, מפיבושת, מיכא _____

פתחי בדף "דמויות בספר שמואל" (עמ' 20), השלימי את המילים החסרות בחלק ב'.

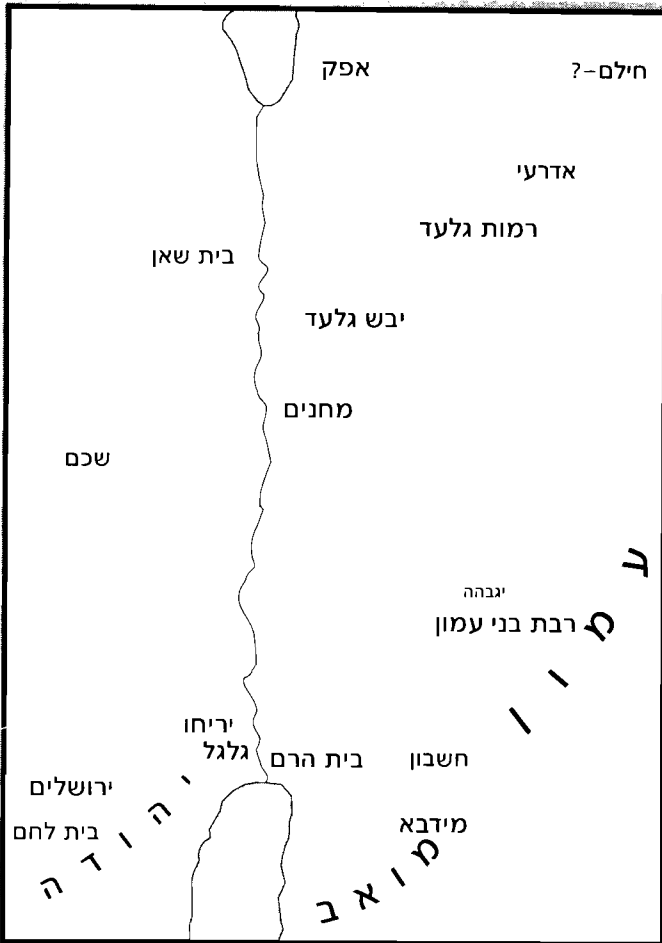
מי אמר למי?

1. ואַקַח הַנָּזֵר אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ וְאַצְעֵדָה אֲשֶׁר עַל זְרַעוֹ וְאַבְיָאִם אֶל אֲדֹנָי" _____
2. "הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל עַל בְּמוֹתֶיךָ חָלָל, אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים" _____
3. "בְּרַכִּים אַתֶּם לֵה' אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם אֲדֹנֵיכֶם" _____
4. "יְקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים וְיִשְׁחַקוּ לְפָנֵינוּ" _____
5. "סוּר לֶךָ מֵאַחֲרַי לְמָה אֶכְכָּה אֶרְצָה וְאֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי אֶל יוֹאָב אַחִיךָ" _____
6. "הֲלִנְצַח תֹּאכַל חֶרֶב?" _____
7. "תָּנֵה אֶת אֲשֶׁתִּי אֶת מִיכַל אֲשֶׁר אֲרִשְׁתִּי לִי" _____
8. "הֲלוֹא תִדְעוּ כִּי שָׂר וְגִדּוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל" _____
9. "לֹא תָבוֹא הֵנָּה כִּי אִם הִסִּירְךָ הָעוֹרִים וְהַפְּסָחִים" _____
10. "וַיְהִי בְשִׁמְעָה אֶת קוֹל צְעָדָה בְּרֹאשֵׁי הַבָּכָאִים אַז תִּחְרָץ" _____
11. "וְנִקְלַתִּי עוֹד מִזֹּאת וְהֵייתִי שָׂפַל בְּעֵינָי" _____
12. "רְאֵה נָא אֲנִכִּי יוֹשֵׁב בְּבֵית אַרְזִים וְאֶרֶן הָאֱלֹקִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הִרְיָעָה" _____
13. "וְהִקִּמְתִּי אֶת זֶרַעְךָ אַחֲרַי... הוּא יִבְנֶה בַּיִת לַשָּׁמַי וְכִנְנִתִּי אֶת כֶּסֶף מַמְלַכְתּוֹ עַד עוֹלָם" _____
14. "הֲאֵפֶס עוֹד אִישׁ לְבֵית שָׂאוֹל וְאַעֲשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד אֱלֹקִים" _____

סוֹרֵי

מלחמות דוד בעמון ובארם

בפרק ח' למדנו על מלחמות דוד וביניהם המלחמה בבני עמון. בפרקנו חוזר הכתוב ומפרט את סיפור המלחמה ההיא. סיפור זה מהווה רקע לעיקר הפרשה - ענין דוד ובת־שבע.

הרקע למלחמה (פסוקים א-ה)

מלך עמון גמל בעבר חסד עם דוד כשהציל את אחיו.

לפי שבשעה שברח דוד מפני שאול, הוליך את אביו ואת אמו אל מלך מואב, כי היה ירא מפני שאול... והרגם מלך מואב ולא נמלט מהם אלא אח לדוד, שברח אצל נחש מלך עמון, ושלח מלך מואב אחריו ולא רצה ליתנו. והוא החסד שעשה נחש עם דוד.

(במדבר רבא יד, ג)

סמני בצבע כחול במפה את דרכם של שליחי דוד מירושלים, למקום בו ניחמו אבלים, ומשם למקום בו חיכו עד שזקנם יצמח.

מדוע חנון השפיל את עבדי דוד? (גילח חצי זקנם וכתר חצי מלבושיהם).

ההכנות לקרב (פסוקים ו-ח)

בני עמון ציפו לתגובה מצד דוד על השפלת אנשיו והכינו עצמם למלחמה. הם מארגנים ברית צפונית עם ארבעת מלכי ארם.

סמני במפה בצבע אדום את ארבעת בעלי בריתם של העמונים.

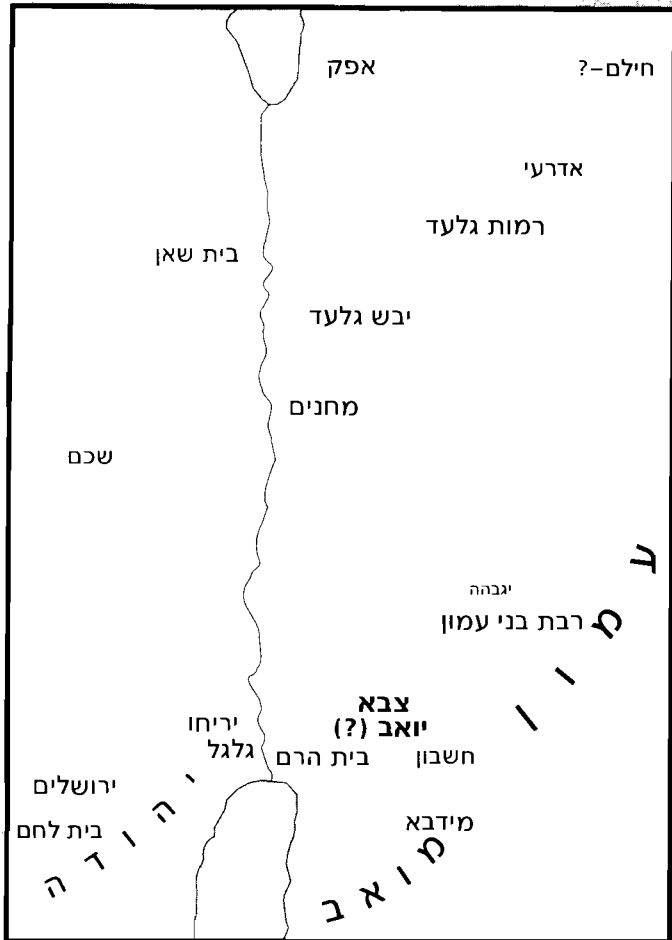
מלכי ארם נאספו במידבא. סמני גם מקום זה בצבע אדום במפה.

העבירי חיצים אדומים ממקום כל אחד מבעלי הברית ועד למידבא.

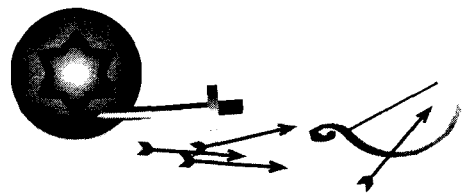
שמואל ב

הקרב במידבא (פסוקים ט-יד)

בני עמון נאספו בפתח עירם רבת עמון. בני ארם התקבצו במידבא. סמני שני מקומות אלו באדום. הדגישי בצבע כחול את מקומו המשוער של צבא יואב.

הארמים הפתיעו את צבא ישראל הצר על רבת עמון, וצבא יואב נקלע למערכה שהתנהלה "מפנים ומאחור" (פס' ט). כיצד פעל יואב? סמני זאת במפה בשני חיצים בצבע כחול. יואב עצמו מתנפל על צבא ארם. הארמים נסים, אך אין הכרעה בשדה הקרב שליד הבירה רבת עמון.

הקרב נגד מלכי ארם בחילם (פסוקים טו-יט)

- ראש ממלכות ארם - _____
- יזום את ההתקפה השנייה על ישראל. בראש צבאו עומד שר הצבא הנודע _____
- הארמים מרכזים צבא אדיר בחילם מתוך כוונה להכות בצבא דוד ולהכניע את ממלכת ישראל. המלחמה מסתיימת בנצחון מוחץ של _____

הדגישי בצבע אדום את דרכם של מלכי ארם. הדגישי בצבע כחול את דרכו של צבא דוד.

חַזַק וּגְתַחֲזַק בְּעַד עַמְנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹקֵינוּ וְה' יַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינֵינוּ

מי אמר למי? באיזה קרב נאמרו הדברים?

פרקים יא-יב

מעשה דוד ובת־שבע

כל הלומד את פרשת דוד ובת־שבע, עומד ותוהה;
כיצד לקח דוד את בת־שבע שהיתה לכאורה אשת איש?
וכיצד גרם דוד להריגתו של אוריה?

במסכת שבת אמרו חז"ל:

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן: כל האומר דוד חטא - אינו אלא טועה... כל היוצא
למלחמת בית־דוד כותב גט כריתות לאשתו... (ואוריה) - מורד במלכות היה...

(שבת נו ע"א)

כל חיל שהיה יוצא למלחמת בית דוד היה מקדים וכותב גט כריתות לאשתו. וזאת כדי שאם לא ישוב חלילה מן המלחמה תהיה אשתו גרושה ולא תיזדקק ליבום, או כדי שלא תישאר עגונה. אוריה כתב לבת־שבע אשתו גט קודם שיצא למלחמה בבני עמון, ולכן בת־שבע אינה אשת איש אלא נחשבת כגרושה לכל דבר.

באשר לאוריה, אוריה נתחייב מיתה, כמורד במלכות. בתחילה הפר אוריה את פקודת המלך לרדת לביתו, ואחר־כך אמר לדוד "וַאֲדֹנָי יוֹאֵב וְעַבְדֵי אֲדֹנָי עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה חַנִּים".

עצם הביטוי "וַאֲדֹנָי יוֹאֵב" בנוכחות המלך מהווה מרידה במלכות.

יוצא מכך שכאשר ר' יונתן אמר 'כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה' - המשמעות היא שכל האומר שדוד חטא באשת איש או בשפיכות דמים - אינו אלא טועה.

ובכל זאת, מדוע בא נתן ומוכיח את דוד? ודוד עצמו אומר: "חָטָאתִי לָהּ?"

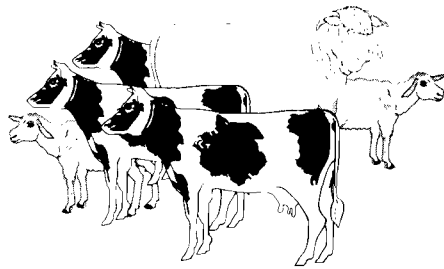
במה, אם כן, חטא דוד?

נראה שהחטא הוא ברמה המוסרית, למרות שמבחינה הלכתית לא היה כאן איסור, אין זה ראוי והגון למלך ישראל לנהוג כפי שנהג דוד.

והגם שלא חטא דוד לא באשת איש ולא כמיתת אוריה, בכל זאת רע הדבר בעיני ה'
מצד שעשאו דוד משיח אלוקי יעקב. והגם שלא היה נענש על זה בדיני אדם, רע
הדבר בעיני ה' כי לקחה דרך גזל.

(מלבי"ם כז)

ויש מפרשים שאף היה כאן צד של חילול ה' כיון שנודע הדבר ברבים.
החטא, אם כן, היה בענינים שבין אדם למקום, ולפי דרגתו של דוד נחשב הדבר לחטא גדול וחמור.

וישלח ה' את נתן אל דוד

עני על שאלות א-ג במקום המתאים בטבלה שלפניך.

השלימי את הנמשל במשל כבשת הרש.

שני עונשים גזר דוד על העשיר, מהם? צטטי.

1. האם גם על דוד נגזר עונש מות?

2. חז"ל אמרו (יומא כב) כי דוד לקה בארבעה מילדיו. מהו העונש הראשון שקיבל דוד?

<p>הנמשל</p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>משל כבשת הרש</p> <p>העשיר _____</p> <p>הרש _____</p> <p>צאן ובקד _____</p> <p>הכבשה _____</p>
<p>עונש דוד</p> <p>מחקי את המיותר:</p> <p>1. דוד נענש/ לא נענש בעונש מות.</p> <p>2. ארבעת העונשים שקיבל דוד:</p> <p>1. _____ 3. מות אמנון</p> <p>2. מעשה תמר 4. מרד אבשלום</p>	<p>עונש העשיר</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p>

1. מה היתה תגובת דוד לתוכחת נתן? צטטי:
2. עייני בשמואל א' פרק טו פסוקים טז-כה, שם מסופר על חטאו של שאול במלחמת עמלק ותוכחת שמואל לאחר מכן.
- במה שונה תגובת שאול לתוכחת שמואל, מתגובת דוד?

1. מדוע פחדו עבדי דוד לספר לו על מות הילד?

2. כיצד הסביר דוד את תגובתו לאחר מות הילד?

סוף הפרק (פס' כו-לא) קשור בתחילת הסיפור בפרק י'. כיצד?

כאשר שומע דוד את תוכחת נתן, הוא מתוודה ואומר "חטאתי לה". לאחר לכתו של נתן, פונה דוד לה' בלב נשבר, ומתפלל שיכפר לו על חטאו. תפילה זו מופיעה בתהלים פרק נ"א.

1. פתחי ספר תהלים והשלימי במשבצות את המילים החסרות בפסוקים.
2. את האותיות במשבצות המודגשות, העתיקי לפי הסדר למסגרת שבסוף השאלה.

- א. "הַסֵּתֶר פְּנֵיךָ מִחֲטָאֵי וְ [ ] [ ] עֹונֹתֵי מַחֵה"
- ב. "כִּי לֹא תַחֲפֹץ זִבְחַ וְאַתָּנָה עֹולָה לֹא ת [ ] [ ] [ ]"
- ג. "לֵךְ לְבַדְּךָ חֲטָאתִי וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]"
- ד. "אַלמִדָּה פִשְׁעִים דְּרַכֶּיךָ וְחֲטָאִים אֵלֶיךָ [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]"
- ה. " [ ] [ ] [ ] פְּנֵיךָ מִחֲטָאֵי וְ [ ] [ ] עֹונֹתֵי מַחֵה"
- ו. "לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְ [ ] [ ] [ ] בָּבוֹא אֵלָיו נָתַן הַנְּבִיא..."

ה ו ה ל ו ת ה י ב

(ילקוט שמעוני תשלז)

לכל דמות מתאימים שני פסוקים. הקיפי בנפרד כל דמות והפסוקים השייכים לה.

"וַיֵּאָנֵשׁ"
!"הוא לא ישוב אלי"

"אתה האיש"
"בן מות האיש"

"ויחמל לקחת מצאנו"
"ולא ירד אל ביתו"

"חטאתי לה"
"הבו את _____ אל מול פני המלחמה החזקה"

"בן ירבשת"
"וילחם _____ ברבת בני עמון"

"אשה השליכה עליו פלח רכב"
"פן אלכד אני את העיר ונקרא שמי עליה"

"וה' אהבו"
"ידידיה"

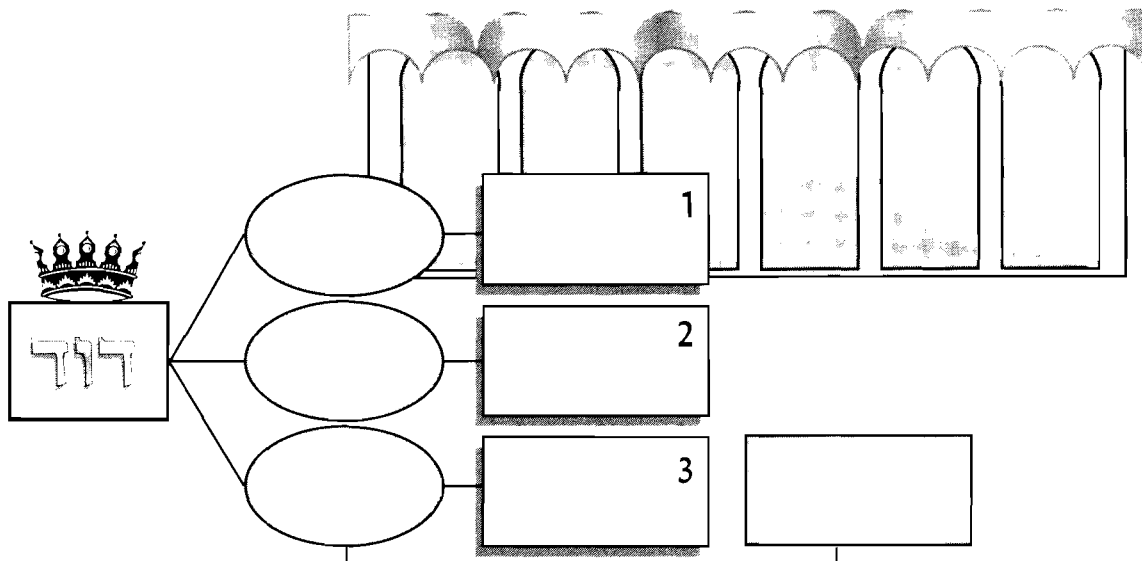
כִּיר יוֹ

מעשה אמנון ותמר

מפרק יג, עד לסוף פרק כ, המעשים המסופרים בספר הינם סיפור העונשים והיסורים שנענש בהם דוד, בעקבות מעשה בת שבע.

השלימי בתרשים את השמות הבאים:

אחינועם היזרעאלית, אמנון, כלאב, אביגיל, אבשלום, תמר, מעכה בת תלמי (היתה בת מלך גשור ודוד גיירה). עייני בפרק ג' פסוקים ב-ג, ובפרקנו.

מעשה אמנון

השלימי את המשפטים הבאים:

1. אמנון שמע לעצת יונדב ועשה עצמו _____
2. כיון שתאבונם של החולים חלש ביקש אמנון מדוד _____
3. תמר מתחננת לפני אמנון שלא יעשה את מעשה הנבלה משום: _____
4. לאחר שעינה אמנון את תמר הלפה "אהבתו" ל _____
5. תמר ביקשה מאמנון שישאירנה בביתו (יתכן שרצתה שישא אותה לאשה, או שרצתה לשוב לביתה בלילה בסתר).
- אמנון הוסיף רעה על רעתו בכך ש _____
6. לאות אבל וצער על המעשה שנעשה בה, תמר _____
7. אבשלום הציע לתמר _____ ולא לפרסם את גנות אמנון וגנותה ברבים.

התגובות למעשה אמנון

1. מה היתה תגובת דוד למעשה אמנון?

מה היתה תגובת אבשלום? כלפי חוץ:

כלפי פנים:

הריגת אמנון

בכל מסגרת שלושה פסוקים. סמני מספרים ליד הפסוקים מ 1-3, לפי סדר התרחשותם.

"כִּטּוֹב לֵב אֲמֹנוֹן בֵּינֵנו... הֲכֹ אֶת אֲמֹנוֹן"

"הֲנֵה נָא גִזְזִים לְעַבְדְּךָ"

"וַיִּפְרֹץ בּוֹ אֲבִשְׁלוֹם וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ אֶת אֲמֹנוֹן"

"וְהִשְׁמְעָה בָּאָה אֶל דָּוִד לֵאמֹר הֲכָה אֲבִשְׁלוֹם אֶת כָּל בְּנֵי הַמֶּלֶךְ"

"וַיִּקְמוּ כָּל בְּנֵי הַמֶּלֶךְ... וַיִּנְסוּ"

"וַיַּעַן יוֹנָדָב בֶּן שִׁמְעָה... כִּי אֲמֹנוֹן לָבְדוּ מֵת"

"וַיֵּשֶׂא הַנְּעַר הַצִּפָּה אֶת עֵינָיו"

"הֲנֵה בְנֵי הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כְדַבֵּר עַבְדְּךָ כִּן הָיָה"

"וַיִּבְכּוּ וְגַם הַמֶּלֶךְ וְכָל עַבְדָּיו בָּכּוּ בְּכִי גָדוֹל מְאֹד"

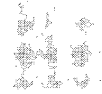

"וַתִּכַּל [נִפְשׁ] דָּוִד הַמֶּלֶךְ לָצֵאת אֶל אֲבִשְׁלוֹם"

"וַיְהִי שָׁם שְׁלֹשׁ שָׁנִים"

"וְאֲבִשְׁלוֹם בָּרַח וַיִּלָּךְ אֶל תְּלָמִי בֶן עַמִּיחֹר מֶלֶךְ גִּשׁוּר"

שתי דמויות בפרקנו קרעו את בגדיהן. 1. באלו דמויות מדובר? 2. מדוע קרעו את בגדיהן?

1.

2.

פרק יד

שובו של אבשלום

דוד ניחם על מות אמנון וליבו יצא אל אבשלום. יואב שראה את פני הדברים, חשש לדבר עם המלך בגלוי על שובו של אבשלום ובחר לשלוח אל דוד את האשה החכמה מתקוע.

תארי את הופעתה החיצונית של האשה התקועית בבואה לפני דוד.

האשה מספרת את סיפורה לדוד, חלק מן הספור מקביל ורומז לענין אבשלום ודוד. השלימי/צטטי את החסר בטבלה.

יחסי אבשלום ודוד

סיפור האשה התקועית

	1. אַבְל אִשָּׁה אֶלְמָנָה אָנִי... וְלִשְׁפָחֶתְךָ שְׁנֵי בָנִים".
	2. "וַיִּכּוּ הָאֶחָד אֶת הָאֶחָד וַיָּמַת אֹתוֹ".
דוד יכול היה לדון את אבשלום למות, על רצח אמנון.	3.

צטטי את הפסוק המתאים:

האשה התקועית מדברת אל המלך חמש פעמים.

בתחילה פונה האשה אל דוד בשתי מילים ומבקשת את עזרתו:

לאחר מכן הציגה את בעייתה. תגובת דוד היתה:

דברי המלך לא הניחו את דעתה, היא עדיין חוששת לחיי בנה ולכן פונה אל המלך בשלישית.

הפעם מצוה דוד כי אם אחד מבני המשפחה יאיים שוב על בנה, תביא את בן המשפחה אליו והוא

עצמו יטפל בעניינה:

אף לאחר דברים אלו לא נתרצתה האשה וביקשה שדוד ישבע לה שלא יומת בנה.

דוד אכן נשבע:

האשה ממשיכה בדבריה ועתה היא רומזת לדוד על הקשר שבין סיפורה, ויחס דוד לאבשלום.

כפי שדוד נשבע שלא יומת בנה על אף שהרג את אחיו, כך צריך המלך לסלוח לאבשלום, ולהשיבו.

דוד מבין כי לא מעצמה דיברה האשה מה שדיברה, ובודאי ידו של יואב היתה בדבר.

דוד קורא אליו את יואב ומצוה אותו:

יואב משיב את אבשלום לירושלים, אך גם אם ויתר דוד על עונשו בדין המלכות, נשאר אבשלום מנודה ומוחרם, ודוד אינו רוצה לראותו.

לאחר שמת אמנון בכור דוד, ראה עצמו אבשלום יורש העצר. (אומנם לפי סדר הבנים, כלאב בן אביגיל קדם לאבשלום אך כיון שאינו מוזכר יותר בכתוב, יש להניח שמת או שלא התאים למלוכה).

אבשלום היה בעל יופי מושלם, הוא אף קיבל על עצמו נזירות עולם, וגילח את שעריו אחת לשנה.

נידויו של דוד פגע בכבודו, ואבשלום לא השלים עם כך, הוא רצה בזיכוי מוחלט.

מה עשה אבשלום כדי להשיג את מבוקשו ולהתפייס עם דוד?

דוד מתפייס עם אבשלום ונושק לו. האם נשק דוד לאבשלום כאב לבנו או כמלך לנתינו? (הוכיחי מפסוק לג).

בכך הראה דוד לאבשלום שאומנם סלח לו על מעשה אמנון, אבל לא ראה בו בן, הראוי למלכות אחריו.

לפניך ארבעה פסוקים, שלושה מהם נאמרו על ידי האשה התקועית לדוד.

1. הקיפי בעיגול את הפסוק **שלא** מתייחס לאשה התקועית.

2. כתבי בהמשך השורה - מי אמרו למי?

א. "הוֹשְׁעָה הַמֶּלֶךְ"

ב. "טוֹב לִי עַד אֲנִי שָׁם"

ג. "וְאֵדֹנָי חָכֵם כַּחֲכַמַת מְלֹאךְ הָאֱלֹקִים"

ד. "וְכַבְּו אֶת גְּחֻלְתִּי"

שאלות מצרף לפרקים י-יז

א"ב

לפניך חידון **א"ב** כל תשובה מתחילה באות המופיעה בסוף השורה. שימי לב - לעיתים עליך לענות תשובה, ולעיתים עליך לחבר את השאלה.

א ארם

ב "

ג גשור

ד

ה

ו

ז

ח חנון

כ

ל לביבה

מ

נ

ס

ע עמון

פ

צ

ק

ר רש

ש

ת תקוע

"אתה האיש"

האורח שבא אל העשיר במשל כבשת הרש.

"ולשפחתך שני בנים וינצו שניהם בשדה ואין מציל ביניהם

חצי ממנו גולח כדי להשפיל את שליחי דוד.

שלמה נקרא בשם זה, כי ה' אהבו.

בגד שלבשו בנות המלך הבתולות.

המלך שלח אחרי אוריה כדי לכבדו, ולעוררו לרדת לביתו.

"אל אחי אל תענני כי לא יעשה כן בישראל אל תעשה את ה

אוריה נשא אותו עימו, ובו נחתם מותו.

אשה השליכה אותו על אבימלך מעל החומה.

הנער שראה את בני המלך שבים מחגיגת הגז אצל אבשלום. (יג, לד)

"וכאבשלום לא היה איש יפה בכל ישראל להלל מאד מפני רגלו ועד

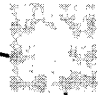
מספר השנים ששה אבשלום אצל סבו לאחר רצח אמנון.

פתחי בדף "דמויות בספר שמואל ב" (עמ' 21). השלימי את המילים החסרות בחלק ג'.

פרק טו

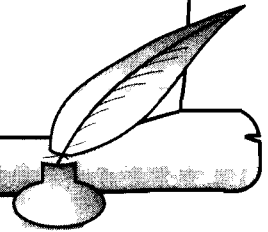
מרד אבשלום

השלימי את המילים החסרות במכתב.

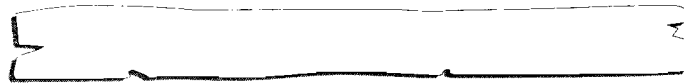
לבני משפחתי היקרים, ה' עמכם!
 כזכור לכם יצאתי אמש אל בית המלך בירושלים, כדי לישב את הסכסוך שפרץ ביני ובין נפתלי
 הסנדלר שכננו. צעדתי לי בדרך, מהפך במחשבתי כיצד לסדר את טענותי ולהציגם בפני המלך.
 והנה ראיתי את אבשלום, בנו יפה התואר של המלך, עומד ליד ה _____ .
 אבשלום הגיע ב _____ סוסים מפוארת, ולפניו רצו _____ איש.
 התרשמתי מאוד מגינוני המלכות של אבשלום, ומה רבה היתה הפתעתי כאשר ניגש אלי אבשלום
 ושאלני: _____ . כשראיתי כי הוא מתעניין בי בכנות, סיפרתי
 לו מדוע הגעתי אל המלך והצגתי לפניו את טיעוני.
 רווח לי מאוד כאשר אמר לי אבשלום _____
 (למרות שהרגשתי בדבריו גם זלזול בסדרי המשפט שקבע המלך).
 לאחר שיחתנו השתחיתתי לפניו, כראוי לבן מלך, אבשלום נהג בי כאוהב ורע:
 _____
 נפרדתי מאבשלום, שמח וטוב לב. אשאר כמה ימים בעיר ואחר אצא בדרכי הביתה.

אני מקוה להתראות עמכם בקרוב,
 אביכם, אליעזר

עייני בפסוק ו', באיזה ביטוי השתמש הנביא כדי לתאר את דרכו השלילית של אבשלום למשוך

אליו את לב ישראל?

בסוף ימי דוד (בשנת שלושים ושבע למלכותו) מארגן אבשלום מרד כדי ליטול לעצמו את המלכות.

1. באיזו אמתלה השיג אבשלום אישור מדוד ללכת לחברון?

2. שערי, מדוע בחר אבשלום בחברון למקום המרד?

3. מה היה האות לפתיחת המרד בכל ערי ישראל?

שמואל ב

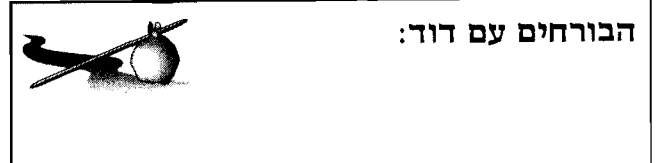
דוד שומע כי אבשלום פתח במרד. מדוע החליט דוד לברוח מירושלים?

אחד מאנשי דוד, שהיה לו יועץ חשוב, בגד בדוד והצטרף לאבשלום.

מיהו האיש?

חלק מאנשי דוד ברחו עמו מירושלים, ואחרים נשארו בעיר, על פי בקשתו. כתבי את שמות הדמויות הבאות, במקום המתאים:

עשר נשים פילגשים, הכרתי והפלטי, אתי הגתי ושש מאות גתים עמו, צדוק, הלויים וארון ה', אביתר, אחימעץ (בן צדוק), יהונתן (בן אביתר), חושי הארכי.

נתיב בריחתם של דוד ואנשיו מירושלים

נחל קדרון נראה מזוית שונה בשתי התמונות. הקו המקווקו מציין את נחל קדרון בשתייהן.

צדוק והלויים מוציאים את ארון ה', ממקומו, ומחכים עד שיעברו כל אנשי דוד מהעיר.

1. האם דוד לקח עמו את ארון ה' בברחו מירושלים? _____

2. כיצד הסביר דוד לצדוק את החלטתו? _____

1. איזו שליחות הטיל דוד על אחימעץ ויונתן? _____

2. מה היתה המשימה שהוטלה על חושי הארכי? _____

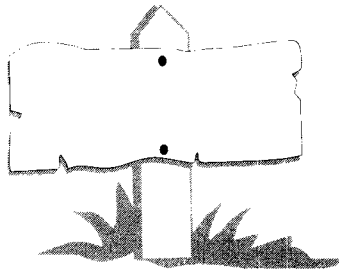
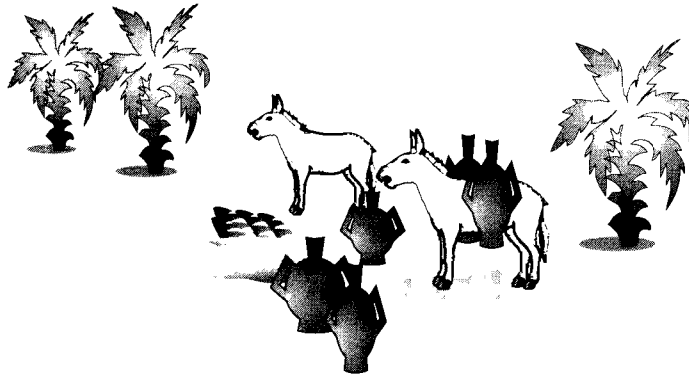
פרק כ"י

דוד בורח מירושלים

דוד בורח מירושלים ויורד במורד הר הזיתים לכיוון הירדן.
בדרכו פגש שני אנשים - את ציבא עבד מפיבושת, ואת שמעי בן גרא.

פגישת דוד וציבא

1. מה הביא ציבא לדוד? _____
2. מה סיפר לו על מפיבושת? _____
3. כיצד הגיב דוד? _____
4. האם ציבא דיבר אמת? (עייני בפרק יט פסוקים כה-לא) _____

שמעי מקלל את דוד

1. באיזו עיר גר שמעי בן גרא? (כתבי את התשובה בשלט)
2. מאיזו משפחה היה? _____
3. שמעי מקלל את דוד ומבזה אותו בזורקו לעברו אבנים ועפר.
כיצד כינה שמעי את דוד? _____
4. שמעי פוגע בדוד באומרו כי מרד אבשלום הוא גמולו על:
_____
5. מה רצה אבישי לעשות לשמע? _____
6. דוד מצדיק על עצמו את הדין. הוא רואה בשמעי שליח מאת ה' להענישו על חטאו,
ומקוה כי _____

אבשלום מגיע מחברון לירושלים ועמו אחיתופל. בירושלים הוא פוגש בחושי הארכי רעו של דוד,

המברכו "יחי המלך יחי המלך".

1. כיצד שיכנע חושי הארכי את אבשלום כי הוא תומך בו ולא בדוד?

אבשלום פונה ליועציו "הבו לכם עצה מה נעשה?"

אחיתופל ראה כי העם מהסס ללכת עם אבשלום, בגלל החשש שאבשלום ישלים לבסוף עם אביו, ודוד יראה בהם בוגדים.

לכן, יעץ אחיתופל לאבשלום לבוא אל פילגשי אביו, וכך לגרום לקרע מוחלט בינו לבין דוד.

העם יראה כי אפסה תקוה לפיוס ביניהם, ולא יהסס לתמוך באבשלום.

שאלות אפרקים 10-36

מי אמר למי?

1. "במקום אשר יהיה שם אדני המלך אם למות אם לחיים כי שם יהיה עבדך"

2. "הנני יעשה לי כאשר טוב בעיניו"

3. "סכל נא את עצת אחיתופל ה"

4. "כי אמר היום ישיבו לי בית ישראל את ממלכות אבי"

5. "צא צא איש הדמים ואיש הבליעל"

6. "אולי יראה ה' בעיני והשיב לי טובה תחת קללתו"

על מי נאמר?

1. "עלה ובוכה וראש לו תפוי והוא הלך יחף"

2. "קרוע כתנתו ואדמה על ראשו"

3. "יצא יצוא ומקלל"

4. "ועצת אשר יעץ בימים ההם כאשר ישאל איש בדבר האלקים"

1. פתחי בתהלים, מזמור ג' - מהו הרקע לכתיבת המזמור?

2. קראי את המזמור והקיפי בעיגול את תחושות דוד בשעה זו:

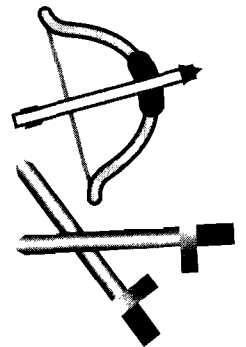
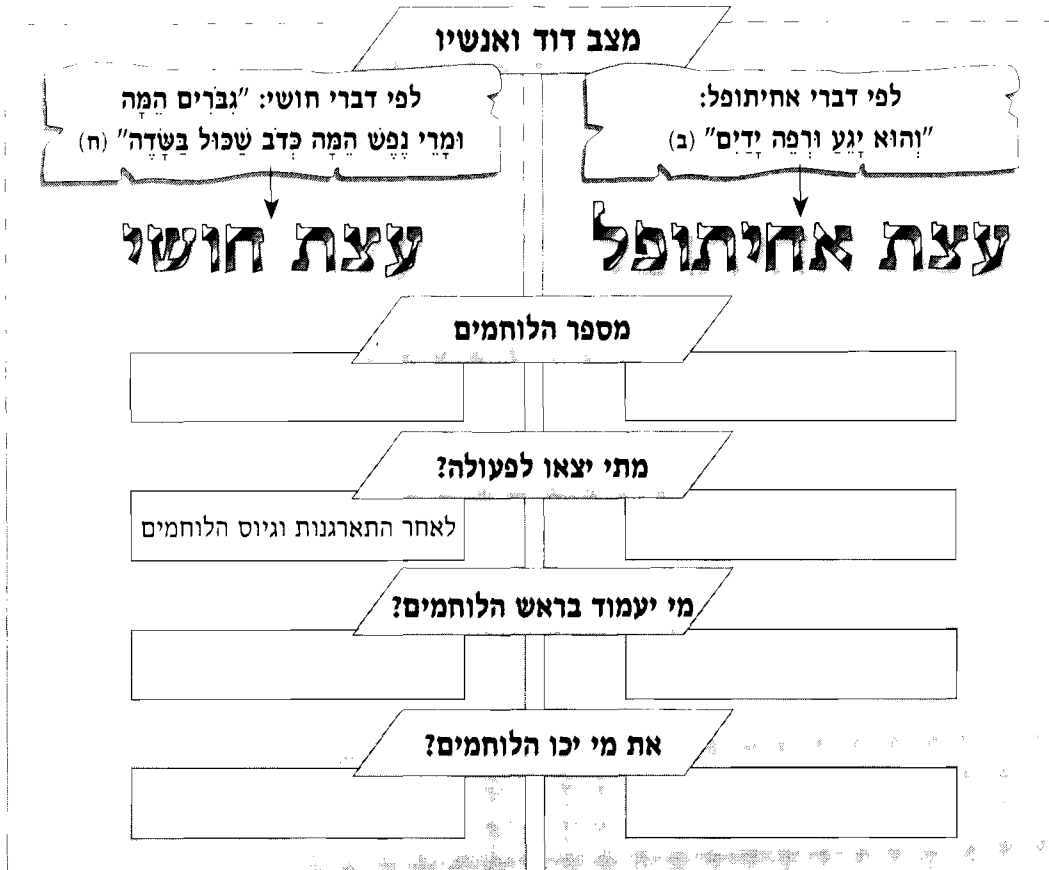
פחד מהאויבים המקיפים אותו, אדישות, בטחון בישועת ה', רגשי נקם, צער וכאב,

אמונה כי ה' יגן עליו וישיבו למלכות, בושה, יאוש.

פרק י

עצת אחיתופל ועצת חושי

אבשלום מתכונן למלחמה נגד דוד ושואל בעצת יועציו כיצד לפעול. השלימי את הפרטים החסרים בתרשים לגבי **עצת אחיתופל**.

1. חושי צריך היה לשכנע את אבשלום שלא ישמע לעצת אחיתופל. הוא פותח ואומר: "לא טובה העצה אשר יעץ אחיתופל בפעם הזאת". מדוע הדגיש את המלים "בפעם הזאת"?

2. אחיתופל מתאר את דוד ואנשיו עייפים ויגעים לאחר המנוסה החפוזה מירושלים.

כנגד תאור זה מתאר חושי את דוד ואנשיו כגבורים מנוסים ועזי נפש.

חושי מסביר כי דוד ודאי חושש שאנשי אבשלום ינסו להרגו הלילה, ולכן, יתחבא מפניהם, ולא ילין עם אנשיו.

אם כן, לא יוכלו להכות את המלך לבדו, לוחמים יפגעו במלחמה, והמרד יכשל.

משום כך, חושי מיעץ עצה שונה. השלימי בתרשים את פרטי **הצעתו של חושי**.

3. בתאור עצתו מכנה אחיתופל את דוד "המלך". כיצד מכנה חושי את דוד?

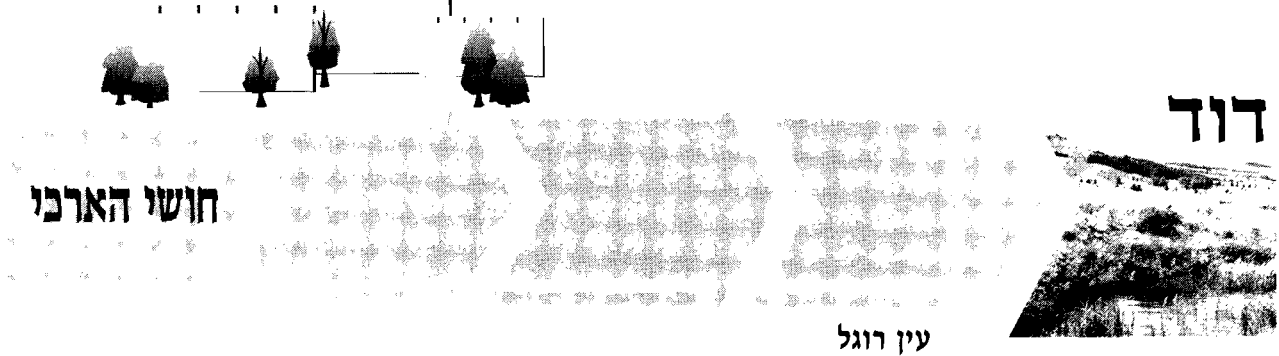
4. אלו רגשות רצה לעורר אצל אבשלום?

מצד החכמה האנושית איזו עצה היתה טובה יותר? (עייני בפסוק יד)

מדוע בכל זאת התקבלה עצת חושי?

1. חושי שולח מסר דחוף אל דוד. מה יעץ לו לעשות? (עייני בפסוקים טז, כא-כב)

2. כיצד עבר המסר אל דוד, ששהה בערבות המדבר?

3. נער מנערי אבשלום ראה את _____ עומדים בעין רוגל. השניים מיהרו להסתתר בישוב _____ . אשה אחת סייעה להם והסתירה אותם ב _____ . (לפי המדרש [מדרש שמואל לב] אשה זו היתה אשתו של שמעי בן גרא שרצתה לתקן את מה שקלקל בעלה, ובזכות מעשיה, נעשה הנס לצאצאיה מרדכי ואסתר).

מה עשה אחיתופל לאחר שראה שלא התקבלה עצתו?

דוד חוצה את הירדן ומגיע למחנים, שם סייעו לו שלושה אנשים שהביאו לו ולאנשיו כלים ומזון.

1. מי היו האנשים הללו?

2. את אחד מהם כבר פגשנו בספר שמואל ב'. באיזה הקשר דובר בו?

אבשלום מארגן את צבאו, ואף הוא עובר את הירדן.

מי עמד בראש הצבא של אבשלום?

בפרק מופיעים מספר שמות של בעלי חיים.

1. חושי מזכיר בעצתו שני בעלי חיים, הידועים בגבורתם. באלו בעלי חיים מדובר?

2. פעמיים מוזכר אדם בשם נחש.

אביה של _____ - מדובר בישי אבי דוד

אביו של _____ - מרבית בני עמון

היכן נזכר חמור בפרק?

3.

דוד ויר

המלחמה בין אנשי דוד ואנשי אבשלום

המלחמה

בכל משפט ישנה טעות. מחקי את הטעות, ותקני את המשפט.

1. דוד מחלק את העם אשר איתו לשלושה מחנות. בראשי המחנות עמדו: יואב, אבישי ומכיר בן עמיאל.

2. יואב מבקש מדוד שישאר בעיר ולא יצא לקרב.

כך גם אם מחצית מהלוחמים יפגעו במלחמה, הרי כל עוד המלך חי - לא יחשב הדבר לנצחון,

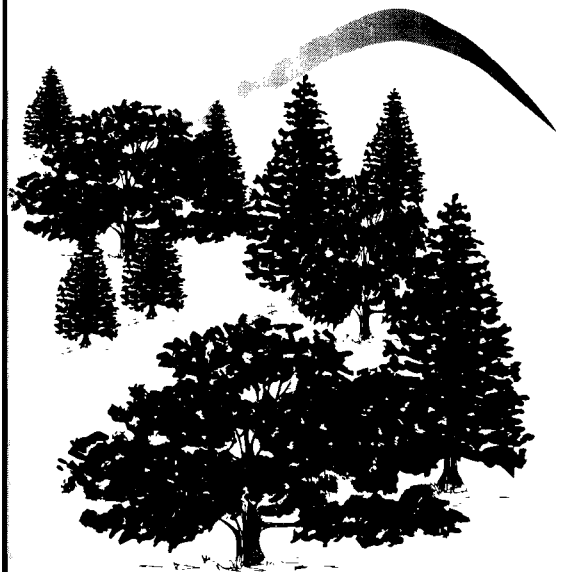
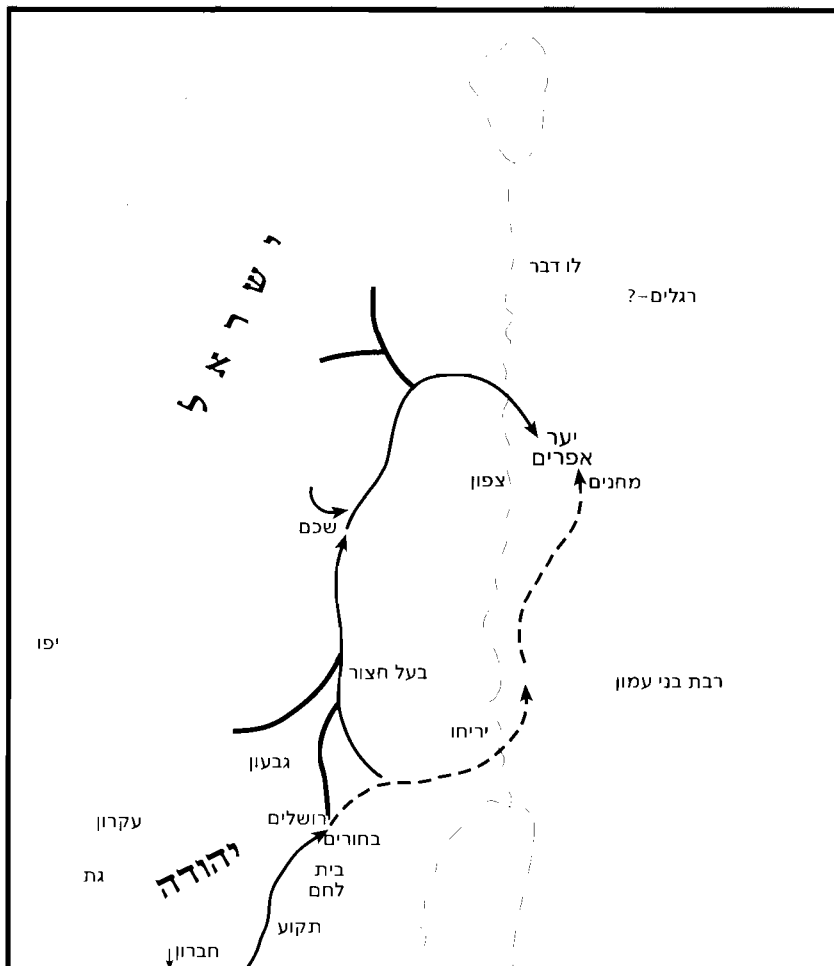
אולם אם המלך יפול במלחמה - המערכה כולה אבודה.

3. ראשי הגדודים בלבד שמעו את ציווי המלך "לאט לי לנער אבשלום".

4. הקרב מתנהל ביער גלעד.

5. אנשי דוד גברו על אנשי אבשלום, אנשים מעטים נפצעו ומתו בגלל חיות היער וסבכי העצים.

הדגישי בצבע במפה את מקום הקרב בין צבא דוד וצבא אבשלום.

דרך אבשלום →
 דרך דוד - - - →

מות אבשלום

1. אבשלום רכב על _____ ושערותיו נתפסו בענפי _____.
2. הפרד עבר, ואבשלום נשאר תלוי בין _____ ובין _____.
3. איש אחד מאנשי דוד ראה את אבשלום, מדוע לא הרגו? _____
4. מי הרג את אבשלום? _____
5. בימי חייו הקים אבשלום לעצמו מצבת זכרון. כיצד קרא לה? _____
6. עייני בפרק יד פסוקים כה-כו, ובפרקנו בפסוק ט. חז"ל למדו מפסוקים אלו "מידה כנגד מידה" ' אבשלום נתגאה ב _____ , לפיכך נתלה ב _____ . (סוטה ט)
7. מה היה האות לסיום המלחמה? _____

מי אמר למי?

1. _____ אמר ל _____ : "אֲרוּצָה נָא וּבַשָּׂרָה אֶת הַמֶּלֶךְ כִּי שָׁפְטוּ ה' מִיַּד אִיבָיו".
2. _____ אמר ל _____ : "לֹא אִישׁ בְּשָׂרָה אֶתָּה הַיּוֹם הַזֶּה".
3. _____ אמר ל _____ : "לֵךְ הַגֵּד לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה".
4. _____ אמר ל _____ : "וַיְהִי מָה אֲרָצָה נָא גַם אָנֹכִי".
5. _____ אמר ל _____ : "לָמָּה זֶה אֶתָּה רֵץ בְּנֵי וְלָכָה אֵין בְּשׂוֹרָה מִצֹּאת?".
6. _____ אמר ל _____ : "וַיְהִי מָה אֲרוּץ".
7. _____ אמר ל _____ : "רוּץ!".

לבשורה שבפי הרצים שני חלקים, אחד טוב ואחד רע; מהם שני חלקי הבשורה?

1. _____
2. _____

דוד ציפה במחניים לשמוע על תוצאות הקרב.

1. מי בישר לדוד את הבשורה הטובה? _____
2. מי בישר את הבשורה הרעה? _____
3. השליח לא אמר בפרוש שאבשלום מת, כיצד רמז על כך לדוד? _____

פרק י"ט

דוד חוזר לירושלים

דוד שומע על מות אבשלום, ומקונן על בנו.

1. העתיקי את קינתו.

"וַיִּרְגַז (ויחרד) הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל עֲלִית הַשָּׁעַר וַיִּבֶךְ וַיֹּאמֶר בְּלָכְתוּ

2. איזו מילה חוזרת ונשנית בקינה?

3. כמה פעמים היא מופיעה? (עייני גם בפסוק ה)

אבלו הכבד של דוד דוקא בשעת הנצחון גרם למבוכה בקרב העם. תומכי דוד חזרו נכלמים אל העיר כגנבים הבאים בסתר. יואב בא אל בית המלך ומוכיחו.

1. מה היתה תוכחת יואב אל דוד?

2. כיצד יעץ לו יואב לנהוג?

עייני בפסוק ט. 1. מה עשה המלך?

2. מה עשו תומכי דוד?

3. כיצד נהגו תומכי אבשלום?

לאחר שדוכא המרד, הדרך לירושלים פתוחה בפני דוד, אך דוד אינו רוצה לבסס את מלכותו בכפיה. הוא מחכה להתעוררות מצד העם, להשיבו לירושלים.

בכל משפט עליך למחוק את המילים המיותרות, אנשי ישראל או אנשי יהודה.

1. אנשי ישראל/אנשי יהודה התעוררו ראשונים ודנו בשיבת דוד לירושלים.

2. דוד מבקש מאנשי ישראל/מאנשי יהודה להיות הראשונים להשיבו למלכותו.

3. עמשא היטה את לב אנשי ישראל/אנשי יהודה אחרי דוד.

4. אנשי ישראל/אנשי יהודה באים להקביל את פני דוד ולסייע לו במעבר הירדן.

דוד מחליף את שר צבאו, יואב, בשר צבא חדש והוא

שערי, מה היו השיקולים של דוד במינוי זה?

בעת המרד עזב דוד את ירושלים כשהוא בוכה, אבל וחפוי ראש.
בהר הזיתים יצא לקראתו ציבא עבד מפיבושת, וליד הישוב בחורים, קיללו שמעי בן גרא.
כעת, לאחר שסוכל המרד, פונה דוד לשוב חזרה לירושלים.

השלימי את המילים
החסרות בחידות,
וכתבי באיזו דמות מדובר.

איש מבנימין נילוו אלי _____
מהרתי אל המלך נפלתי על ברכי.
"אל יחשב לי אדני _____!..."
הנה באתי מבית יוסף _____
רצה להרגני במהירות _____
אך המלך נשבע לי " _____"
מי אני? _____

חיכיתי שישוב המלך בשלום.
לא כבסתי בגדי מאז ועד _____
רימני, ושיקר כהלכה _____
אמר שרציתי לתפוס את המלוכה.
בלי בירור מעמיק פסק דוד את דיני.
חילק את השדה בין _____ וביני.
מי אני? _____

ובדברי רבותינו: כשאמר דוד, אתה
וציבא תחלקו השדה, יצאה בת קול
ואמרה "ירבעם ורחבעם יחלקו את המלכות"
כי קיבל דוד לשון הרע מפי ציבא,
ולא קיבל הצטרקות מפיבושת לפניו...

(רד"ק ל')

הציעו לי לגור בארמון ב _____
כי כלכלתי את המלך בימי שיבתו ב _____
המלך ביקשני "עבר _____"
אך אני כבר זקן וקשור לביתי
מן המלך ביקשתי כי _____ בני
יעבור במקומי עם אדוני.
מי אני? _____

בעת חידוש מלכות דוד התעורר ויכוח קשה בין אנשי ישראל ושבט יהודה, בענין השבת המלך לירושלים.

1. קראי את פסוקים מב-מד. סמני בצבע אדום את העננים בהם מופיעים דברי אנשי ישראל ובצבע כחול את העננים בהם מופיעים דברי אנשי יהודה.

המלך הוא קרובנו!
לכן הקדמנו
להביאו לירושלים

מדוע העברתם את
המלך בסתר להשיבו
אל המלכות?

המלך לא נתן לנו
שום טובות הנאה!
לא אכלנו משולחנו, ולא
קיבלנו ממנו מתנות!

לנו זכות הקדימה
בהשבת המלך, כיון שאנו
רוב העם.
לנו עשרה חלקים במלכות!

וכי לא היינו אנו
הראשונים שביקשו להשיב
את המלך?

2. דברי מי היו קשים ותקיפים יותר?

למקום המריבה מזדמן שבע בן בכרי והוא מנצל את המצב, כדי להתסיס את ישראל ולהכריז על מרד בדוד.

התאימי בין הכותרת בטור א' ובין הפסוק בטור ב'.

1. תאור תומכי דוד השבים מן המלחמה.	"לְמָה תִּהְיוּ אַחֲרָיִם לְהָשִׁיב אֶת הַמֶּלֶךְ?"
2. תוכחת יואב לדוד.	"וַיֹּמַר יֵשׁ לִי עוֹד צָדָקָה וְלִזְעַק עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ?"
3. דברי דוד לצדוק ואביתר.	"קוֹם צֵא וְדַבֵּר עַל לֵב עֲבָדֶיךָ"
4. דברי שמעי בן גרא.	"כִּי אֲשֶׁר יִתְגַּבֵּב הָעַם הַנִּכְלָמִים"
5. דברי מפיושת.	"עֲשֵׂר יְדוֹת לִי בַּמֶּלֶךְ"
6. דברי איש ישראל לאיש יהודה.	"וְהִנֵּה בְּאֵתֵי הַיּוֹם רָאשׁוֹן לְכָל בֵּית יוֹסֵף"

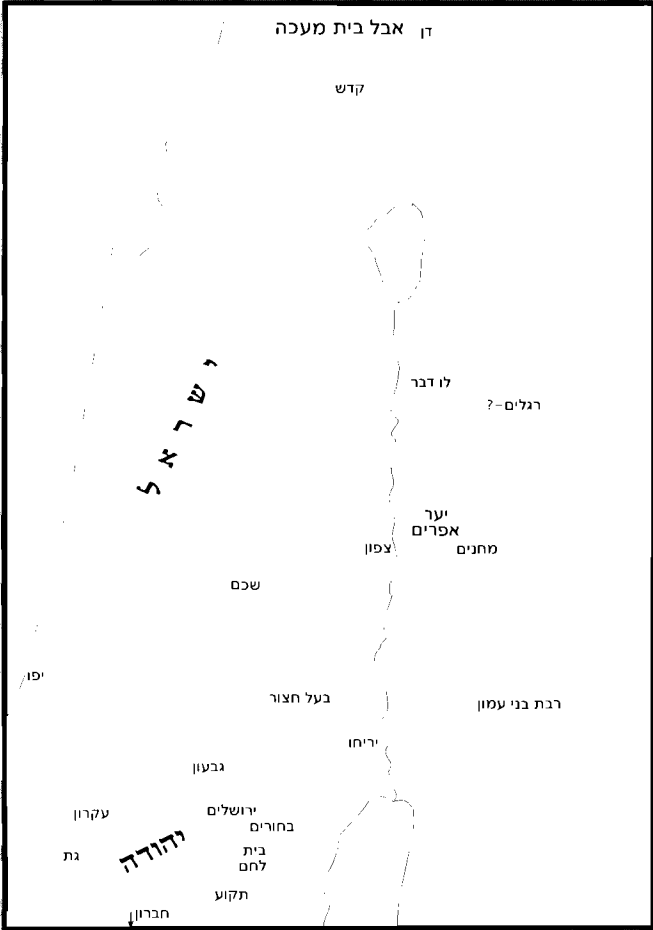

ו
ל
ר
י
מ
ש

העתיקי את האותיות בטור ב' לפי הסדר הנכון. מה קיבלת?

פירוש

מרד שבע בן בכרי

במה שונה מרד שבע בן בכרי ממרד אבשלום? השלימי את החסר בטבלה.

מרד שבע בן בכרי	מרד אבשלום	
"איש בליעל"	בן דוד	הרקע למרד
		1. מי היה המורד?
		2. מאיזה שבט היה?
		3. האם תוכנן המרד מראש?
		4. מה היה המניע למרד?
		מהלך המרד
		5. היכן היה דוד בעת המרד?
	<p>6. היכן התקיים העימות בין צבא דוד והמורד? סמני במפה את המקום בו נלחמו אנשי דוד עם אבשלום בצבע כחול.</p> <p>סמני את המקום בו נלחמו אנשי דוד עם שבע בן בכרי בצבע אדום.</p> 	
		7. מי רדף ופתח בהתקפה?
		8. מי הרג את המורד?
		9. האם מתו אנשים נוספים שתמכו במורד, מלבד המורד עצמו?

מה היתה סיסמת המרד של שבע בן בכרי? צטטי:

_____

מות עמשא

1. מי אני? - כתבי ליד כל משפט, באיזו דמות מדובר.

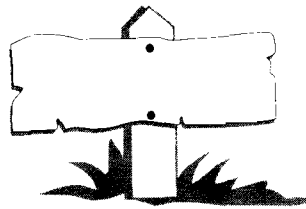
2. סדרי את המשפטים לפי סדר התרחשותם.

נשלחתי להזעיק את אנשי יהודה תוך שלושה ימים, ואחרתי _____

בפי נשקתי את אחי, ובידי הרגתי אותו במרמה _____

לאחר איחורו של עמשא מינה אותי דוד לארגן את הצבא ולרדוף אחרי שבע בן בכרי _____

זרזתי את הלוחמים ללכת אחרי יואב וכיסיתי את גופת עמשא _____

היכן מת עמשא?

יואב ואנשיו צרים על אבל בית מעכה ומתכוונים להתקפה. כיצד הצילה האשה החכמה את העיר?

_____

1. דוד חזר ומינה שרים לאחר המרידות והשינויים שהתרחשו בממלכה.

שר הצבא על כל ישראל - _____

גבורי דוד - _____

שר הממונה על המיסים - _____

מזכיר - _____

סופר - _____

כהנים - _____

"וגם" _____ היה כהן לדוד" (שר גדול או כהן ממש)

2. תפקיד אחד מבין התפקידים הללו, הוא תפקיד חדש שלא היה קיים בעבר בממלכה.

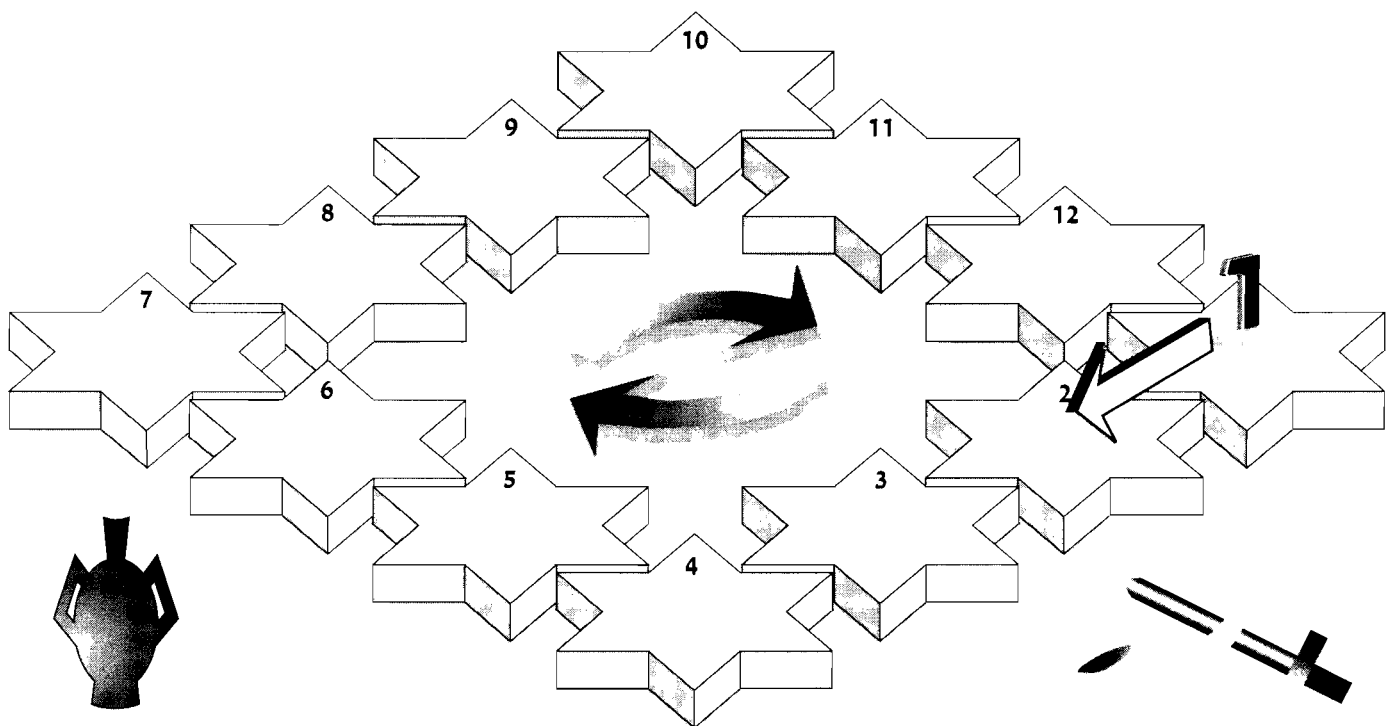
עייני בפרק ח' פסוקים טז-יח מהו התפקיד החדש? _____

דף חזרה לפרקים טו-כ

השלימי את התשובות בתרשים (למטה) - כל תשובה מתחילה באות בה הסתיימה התשובה הקודמת.

1. "אֲבִשְׁלוֹם אֶת לֵב אֲנֹשֵׁי יִשְׂרָאֵל". (פרק טו)
2. מאיזה שבט היו מפיבושת, שמעי בן גרא ושבע בן בכרי?
3. אבשלום נתנה לרואי פניו, דוד נתנה לברזילי הגלעדי כשנפרד ממנו, ואף יואב רצה לתיתה לעמשא לפני שהרגו.
4. אל מקום זה עלה דוד, בעת שברח מירושלים, בוכה ואבל. (פרק טו)
5. "בְּן שְׁמֹנִים שָׁנָה אֲנֹכִי הַיּוֹם... וְלָמָּה יִהְיֶה עֲבָדְךָ עוֹד לְ _____ אֶל אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ". (פרק יט)
6. ביטוי בעברית, שמשמעו עצה רעה ומזיקה - עצת
7. אמר רבי אבין הלוי: הנפטר מחברו אל יאמר לו _____ אלא לך לשלום, שהרי יתרו שאמר לו משה לך לשלום - עלה והצליח, דוד שאמר לו לאבשלום _____ - הלך ונתלה. (ברכות סד)
8. "בְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אֲבִשְׁלוֹם _____ אֲנִי תַחְתִּיד".
9. שתי נשים חכמות קשורות בו, האחת הביא הוא מתקוע אל דוד, השניה נזפה בו והצילה את עירה. מי האיש?
10. שם החביאה האשה מבחורים את אחימעץ ויהונתן. (פרק יז)
11. "וְדוֹד עָלָה... וּבֹכָה וְ _____ לוֹ חֲפוּי וְהוּא הִלֵּךְ יָחַף". (פרק טו)
12. 'אבשלום נתגאה ב _____, לפיכך נתלה ב _____' (סוטה ט).

מי אמר למי?

1

"ראה דבריה טובים ונכחים ושמע אין לה מאת המלך."

2

"אלכה נא ואשלם את נדרי אשר נדרתי לה' בחברון."

3

"אם אמצא חן בעיני ה' והשבני והראני אתו ואת נהו'."

4

"צא צא איש הדמים ואיש הבליעל."

6

"יחי המלך יחי המלך."

5

"למה יקלל הבלב המת הזה את אדני'."

7

"ואבוא עליו והוא יגע ורפה ידים והחרדתי אתו."

8

"...ומרי נפש המה כדוב שכול בשדה."

9

"האסף יאסף עליך כל ישראל מן ועד באר שבע... ופניה הלכים בקרב'."

11

"לאט לי לנער לאבשלום."

10

"ועתה שלחו מהרה והגידו לדוד לאמר אל תלן הלילה בערבות המדבר'."

12

"ומדוע לא הכיתו שם ארצה ועלי לתת לה עשרה כסף וחגרה אחת'."

13

"איש טוב זה ואל בשורה טובה יבוא'."

14

"כי לוא אבשלום חי וכלנו היום מתים כי אז ישר בעיניך'."

15

"למה תהיו אחרנים להשיב את המלך אל ביתו'."

16

"אין לנו חלק בדוד ולא נחלה לנו בבן ישי איש לאהליו ישראל'."

17

"אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל למה תבלע נחלת ה'."

פתחי בדף "דמויות בספר שמואל ב", (עמ' 21). השלימי את המילים החסרות בחלק ד'.

פרק כא

מעשה הגבעונים

עייני בפרק, ובמקורות המופיעים בעמוד הבא, ועני על השאלות.

וַיְהִי רָעַב בַּיָּמִי דָּוִד שְׁלֹשׁ שָׁנִים (כא, א)

מדוע היה רעב בארץ?

1.

2.

דוד שאל את ה' באורים ותומים מהי סיבת הרעב, וכאשר נודעה לו הסיבה, הוא פונה לגבעונים. מה דרשו הגבעונים?

עייני בפסוקים ב-ו. באלו מילים מסביר הכתוב את פשר האכזריות הרבה בדרישת הגבעונים? צטטי.

1. מי היו שבעת האנשים מבני שאול שניתנו לגבעונים? (האם היו אלה בני מיכל?)

2. על מי חמל דוד, ומדוע?

1. כמה חודשים נשארו גופות המוקעים בלא קבורה?

2. מדוע לא הובאו לקבורה, והרי נצטוינו בתורה "לא תלין נבלתו..." (דברים כא, כג)?

1. כנגד מעשה האכזריות והאיבה שנטרו הגבעונים לשאול, בא מעשה החסד והאמת של רצפה בת איה - פילגש שאול. מהו מעשה החסד שעשתה רצפה עם המתים? (רק שניים מהם היו בניה!).

2. בעקבות מעשה החסד שעשתה רצפה, התעורר גם דוד לגמול חסד אחרון עם בית שאול. מהו החסד שעשה דוד?

הפרק פותח בתאור הרעב. באלו מילים מסתיים העניין? צטטי.

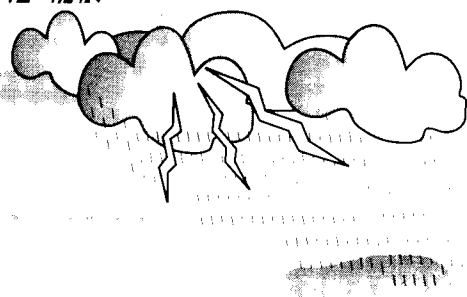
הגבעונים היו מצאצאי החוים הכנענים. בעת כיבוש הארץ בימי יהושע באו הגבעונים במרמה וביקשו לכרות ברית עם בני ישראל. יהושע והנשיאים נענו לבקשתם ונשבעו להם על כך. לאחר מכן, כשהתבררה התרמית, לא הרגם יהושע וקיים את השבועה כדי שלא לגרום לחילול שם ה'.

"אֶל שָׂאוּל וְאֶל בֵּית הַדְּמִים עַל אֲשֶׁר הִמִּית אֶת הַגְּבַעְנִים" (א).
 "אֶל שָׂאוּל" - על עוון שֹׂאוּל שֶׁנִּקְבַּר פִּתְאוּם בְּהִיחָבָא שֶׁגִּנְבוּהוּ אֲנָשֵׁי יָבֵשׁ גִּלְעָד וְקִבְרוּהוּ וְלֹא נִסְפַּד לְפִי כְבוֹדוֹ.
 "וְאֶל בֵּית הַדְּמִים" - שֶׁהָרַג נֹב עִיר הַכְּהֻנִּים וְכִשְׁהָרַג נֹב, הִמִּית גַּם מִן הַגְּבַעְוִנִים שֶׁבְעָה אֲנָשִׁים.

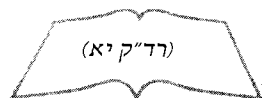
"...הַגְּבַעְוִנִים הָרְאוּ בַעֲצָמָם מִידַת אֲכֻזְרוּת שְׂאִינָם מִזְרַעוֹ שֶׁל אֲבֵרָהָם אֲבִינוֹ, וְאִינָם רְאוּיִים לִידְבֵּק בְּיִשְׂרָאֵל, וְלִכְּנָן גָּזַר עֲלֵיהֶם דוֹד שֶׁלֹּא יִבְאוּ בְקָהֶל. אָמַר שְׁלוֹשָׁה סִימָנִים יֵשׁ בְּאוֹמָה זֶה רַחֲמָנִים בִּישֻׁנִּים וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים - מִי שִׁישׁ בּו שְׁלוֹשָׁה סִימָנִים הִלְלוּ רְאוּי לִידְבֵּק בּו".

"וְאֵת חֲמֶשֶׁת בְּנֵי מִיכַל בַּת שָׂאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעֶדְרִיאֵל" (ח).
 וְכִי מִיכַל יָלְדָה, וְהִלָּא מִיִּרְבַּל יָלְדָה לוֹ, אֲלֵא מִיִּרְבַּל יָלְדָה וּמִיכַל גְּדֻלָּה וּלְפִיכָךְ נִקְרְאוּ עַל שְׁמָהּ, שֶׁהִמְגִּדֵל יְתוּם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ כְּאִילוֹ יָלְדוּ וְנִקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ.

"וְהִלָּא כְּתִיב 'לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ' אֲלֵא אָמְרוּ מוֹטֵב תִּיעַקֵּר אוֹת אַחַת מִן הַתּוֹרָה וְיִתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּפִרְהָסִיא.
 שֶׁהָיוּ עוֹבְרִים וְשׁוֹבִים אוֹמְרִים: מַה טִּיבָן שֶׁל אֱלֹהִים אוֹמְרִים לָהֶם: מִבְּנֵי מַלְכִּים הֵם.
 וּמַה עֲשׂוּ? - פִּשְׁטוֹ יָדָם בְּגֵרִים גְּרוּרִים.
 אוֹמְרִים: אֵינִן לָךְ אוֹמָה רְאוּיָה לִידְבֵּק בָּהּ כְּאוֹמָה זֶה".

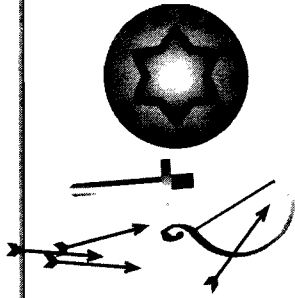
"כִּי הָיוּ נִתְלִים מִט"ז נִסָּן עַד י"ז בְּמִרְחָשׁוֹן - שֶׁהוּא זְמַן הַגְּשָׁמִים.
 וְכָל כֵּךְ לְמָה, כְּדֵי שִׁיתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם עַל יְדֵיהֶם. וְנִרְאָה כִּי רִצּוֹן הָאֱלֹהִים בָּזֶה שִׁיְהִיוּ מוֹקְעִים עַד זְמַן הַגְּשָׁמִים כְּדֵי שִׁיּוֹדַע כִּי בַעֲוֹנָם הִיָּה עֲצִירַת הַגְּשָׁמִים.
 וּמַה שְׂאֵמַר עַד נִתְּךְ מֵיָם עֲלֵיהֶם - יָרְדוּ גְשָׁמִים מֵעַט לְהוֹדִיעַ שִׁיקְבְּרוּ אוֹתָם.
 וְאַחַר שִׁקְבְּרוּ אוֹתָם, נִעְתַּר אֱלֹהִים לְאַרְץ וִירְדוּ גְשָׁמִים הַרְבֵּה".

הפרשיות המסופרות מעתה, בפרקים כא-כד ארעו בזמנים שונים במשך תקופת דוד. סיפורים אלו נתקבצו יחד לחטיבה אחת בסיום הספר משום שיש בהם הערכה וסיכום לפעלו של דוד.

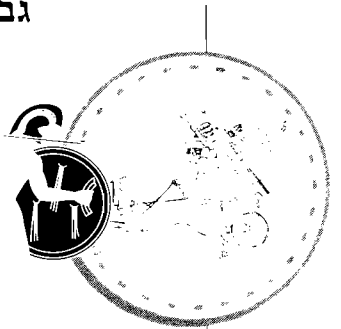
התאימי בין שם הפלשתי בטור א' וגבור דוד שנלחם נגדו, בטור ב'.

גבורי דוד

סִבְכֵי הַחֲשָׁתִי
אֶלְחָנָן בֶּן יַעֲרִי
אֲבִישֵׁי בֶן צְרוּיָה
יְהוֹנָתָן בֶּן שִׁמְעִי

גבורי פלשתים - בני הרפה

יִשְׁבִּי
סָף
גְּלִית הַגְּתִי
אִישׁ מְדוֹן

1. מתי נשבעו אנשי דוד "לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל"?

2. מדוע נשבעו כך?

3. מדוע לדעתך השתמשו אנשי דוד בכינוי "נר ישראל" ביחס לדוד?

4. באיזה ענין נוסף בשמואל ב, למדנו כי ישראל ביקשו מדוד שלא יצא למלחמה? (רמז-פרק יח)

לאיזה גבור פלשתי היו 24 אצבעות בידו וברגליו?

נצחון דוד על בני הרפה סוגר מעגל היסטורי שהחל בימי יהושע. כלב ועתניאל השמידו את בני הענק מחברון ובנותיה, אך יהושע לא הצליח להוריש את הענקים בגת, עזה ואשדוד. דוד סיים את המשימה, היכה בפלשתים, והכריח את בני הענקים.

פרק כב

שירת דוד

שירת דוד היא שירת הודיה ושבח לקב"ה. דוד מייחס את נצחונותיו לה' - המלמדו מלחמה ומושיעו בכל צרה. את השירה ניתן לחלק לשלושה חלקים:

החלק הראשון עוסק בעיקר במעשים שקדמו לעלייתו של דוד למלכות (תקופת בריחתו והצלתו משאול, ונדודיו במדבר).

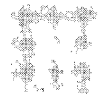
החלק השני הוא דברי הגות על מידת השגחת ה' בעולם.

החלק השלישי עוסק במעשים שארעו לאחר שעלה דוד למלכות.

לפניך פירוט נושאי השירה.

1. כתבי אילו פסוקים עוסקים בכל נושא.

2. צטטי פסוק אחד הקשור לנושא.

א. פתיחה - ה' הוא מחסי. פסוקים: _____

_____

ב. תאור הצרה והתפילה. פסוקים: _____

_____

ג. תאור הופעת השכינה. פסוקים: _____

(בתאור גילוי השכינה, פה ובמקומות אחרים בתנ"ך, ישנם דימויים של רעש והזדעזעות בארץ, סופה וסערה בשמים).

_____

ד. ה' מושיע את דוד מיד אויביו. פסוקים: _____

_____

חלק
ראשון

ה. דרך השגחת ה' על העולם. פסוקים: _____

(דוד מעיד כי ה' שילם לו שכר טוב והצילו מאויביו כיון ששמר את מצות ה' והלך בדרכיו - ה' נוהג עם האדם במידה כנגד מידה).

_____

חלק
שני

ו. ה' עוזר לדוד במלחמותיו. פסוקים: _____

_____

ז. ביסוס הממלכה והרחבת גבולותיה (העמים נכנעים לדוד ופוחדים ממנו). פסוקים: _____

_____

ח. סיום - סיכום הישועה. פסוקים: _____

_____

חלק
שלישי

שירת דוד החותמת את ספר שמואל קשורה מבחינת התוכן והסגנון לשירת חנה – הפותחת את הספר. חנה מתארת את השגחת ה' על האדם, ואף דוד מעיד על כך. לפניך פסוקים משירת דוד. מצאי את הפסוקים המקבילים בתוכן ובסגנון בשירת חנה. (שמואל א' פרק ב).

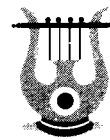
שירת דוד	שירת חנה (שמואל א, פרק ב)
"ועיניך על רמים תשפיל" (כח)	
"עם חסיד תתחסד... ועם עקש תתפל" (כו-כז)	
"מגדיל (מגדול) ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו"	

שירת דוד היא ההפטרדה בשביעי של פסח, בה קוראים את שירת הים.

לפניך "אבני דומינו" ובתוכם פסוקים משירת דוד, חברי בקו את תחילת הפסוק לסופו.

		יְמִשְׁנֵי מַמִּים רַבִּים"		
	"יִגְמְלֵנִי ה' כְּצַדִּיקְתִּי			
				הַתְּחִלָּה
	כָּבֵר יָדֵי יָשִׁיב לִי"	נַחֲלֵי בְלִיעַל יִבְעַתְנִי"	"כִּי אֶפְנִי מִשְׁבְּרֵי מוֹת	
	"עִם חָסִיד תִּתְחַסֵּד	"יִשְׁלַח מְמָרוֹם יִקְחֵנִי		
	מִגֵּן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ"	עִם גְּבוּרַתְּמִים תִּתְמָם"		
	"עַל כֵּן אוֹדֶךָ ה' בְּגוֹיִם	"כִּי אֲתָה נִירֵי ה'		
	"מַגְדִּיל (מַגְדוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכוֹ וְעָשָׂה חֶסֶד לְמִשְׁיָחוֹ"	וְלִשְׁמֵךְ אֲזַמְרֶךָ	"הֲאֵיל תְּמִים דָּרְכוּ	וְה' יִגִּיה חֶשְׁכִּי"
	לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם			
סוּף				

פרק כג

נבואת דוד על ביתו, גיבורי דוד

בחלק הראשון של הפרק מופיעים דברי נבואה של דוד. בדבריו מדגיש דוד את הדרך הישרה בה יש לכוון את המלכות, מזכיר את ברית העולם שכרת ה' עם ביתו, ואת העונש למנסים לפגוע במלכות.

נבואת דוד

1. צייני שני כינויים בהם מכנה דוד את עצמו.

2. הקיפי בעיגול את הכינוי שניתן לדוד בשל מזמורי התהלים שחיבר.

הוכיחי מן הפסוקים שאלו דברי נבואה:

אלו תכונות נדרשות מן המושל?

מלכות הצדיק נמשלת ל _____ (ולא לבוקר עבות ואפל).

הברית שכרת ה' עם בית דוד - היא ברית עולם השמורה לנצח.

הרשעים המנסים לפגוע במלכות משולים ל _____, שאי אפשר לנגוע בו ביד,

וכדי להוציאו יש להשתמש בכלי ברזל, ואחר כך _____.

מעשי גבורי דוד

פסוקים ח-לט הם המשך לספור מעשי הגבורה שהובאו בפרק כ"א לפני שירת דוד. פסוקים אלו מתארים את גבורתם, נאמנותם ומסירותם של גבורי דוד.

בראש חבורת הגיבורים עמדו שלושה מפקדים. השלימי את שם המפקד:

1. הרג 800 איש בפעם אחת - _____

2. כשברחו ישראל מפני פלשתים, היכה הוא באויב עד שנדבקה ידו לחרב מפני הדם הקרוש - _____

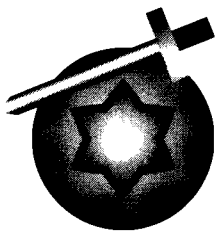
3. הציל חלקת שדה מלאה עדשים - _____

שלושה גיבורים הביאו מים לדוד ממחנה פלשתים.

1. מדוע סירב דוד לשתות מן המים?

2. מה עשה דוד במים אלו?

מה היו שלושת מעשי הגבורה של בניה בן יהוידע?

פרק כז

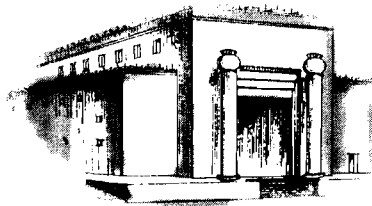
מעשה המפקד, קנית גורן ארונה

ויסף אף ה' לחרות בישראל (כד, א)

בענין חטא ישראל בדור ההוא הובאו בפרשנים דעות שונות. עייני ברמב"ן המובא להלן, באיזה ענין חטאו ישראל, מימי השופטים ועד עתה?

...ואני אומר בדרך סברה שהיה העונש על ישראל בהתאחר בנין בית הבחירה, שהיה הארון הולך מאוהל אל אוהל כגר בארץ, ואין השבטים מתעוררים לאמר, נדרוש את ה' ונבנה בית לשמו... והנה דוד מנעו ה' יתברך מפני שאמר "דמים רבים שפכת ארצה לפני" ונתאחר עוד הבנין עד מלוך שלמה. ואילו היו ישראל חפצים בדבר ונתעוררו בו מלכתחילה, היה נעשה בימי אחד מהשופטים או בימי שאול או גם בימי דוד. כי אם שבטי ישראל היו מתעוררים בדבר, לא היה הוא הבונה, אבל ישראל - הם היו הבונים...

(רמב"ן במדבר טז, כא)

כיון שישראל לא התעוררו מרצונם לעשות את הדרוש, נתגלגל הדבר שעל ידי העונש והמגפה, נודע מקום המפקד, והונח היסוד לבנייתו.

המפקד

1. דוד מצוה את יואב לצאת ולפקוד את העם, ויואב מתנגד. מה ענה יואב לדוד?

למרות שיואב לא היה שלם עם ציווי דוד, הוא יוצא בפקודתו למנות את העם מדן ועד באר שבע.

2. כמה זמן נמשך המפקד?

3. מה היה מספר שולפי החרב מבני ישראל?

4. מה היה מספר שולפי החרב מאנשי יהודה?

במה חטא דוד כשמנה את העם? (העזרי בפרשנים המובאים להלן).

1.

2.

"כשתחפוץ לקבל סכום מנינם לדעת כמה הם - אל תמנע לגולגולת
אלא יתנו כל אחד מחצית השקל ותמנה את השקלים ותדע מנינם...
שהמנין שולט בו עין הרע והדבר בא עליהם כפי שמצינו כימי דוד".

(רש"י שמות ל, יא)

"כל זמן שנמנו ישראל לצורך (-צורך מלחמה וכדומה) - לא חסרו.
שלא לצורך - חסרו, כמו כימי דוד".

(ילקוט שמעוני שמ"ב קסה)

"וַיֵּךְ לֵב דָּוִד אֶתְּוֹ אַחֲרָיו כֵּן... וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל ה' חֲטָאתִי מְאֹד... וַיָּבֵא גַד דָּוִד... (י, יג).
מה היו שלושת האפשרויות לעונש על החטא?

1.

2.

3.

1. באיזה עונש בחר דוד?

2. מדוע בחר בעונש זה?

הקב"ה מראה לדוד דמות מלאך, וחרבו שלופה בידו, נטויה על ירושלים.

המלאך עמד סמוך ל _____ . דוד ראה את המלאך וביקש כי הפורענות תכה _____

ולא ב _____ . לאחר תפילת דוד, המגפה נחלשה. בזה היה סימן לדוד כי מקום זה הוא

מקום מקודש, בו נענות התפילות. _____ מגיע אל דוד ואומר לו להקים _____

בגורן ארונה היבوسی. דוד מבקש מארונה לקנות את הגורן, וארונה מציע _____

דוד לא קיבל את הצעת ארונה והוא קונה את הגורן בכסף מלא, מעלה עולות ושלמים, ורק אז נעצרת המגפה

וַיֹּאמֶר דָּוִד זֶה הוּא בַּיִת ה' הָאֱלֹקִים וְזֶה מִזְבֵּחַ לְעֹלֹת לְיִשְׂרָאֵל (דברי הימים א, כא, ל)

השלימי בדף "כיבוש ירושלים וכינון המקדש" (עמ' 18) את חלק ה'.

השלימי בדף "דמויות בספר שמואל ב'" (עמ' 22), את המילים החסרות בחלק ה'.

בדברי הימים א' פרק כא מופיע סיפור המפקד המסופר בפרקנו. בין שני המקורות ישנם הוספות ושינויים.

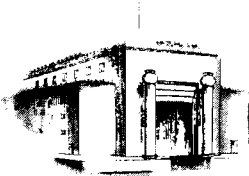
1. עייני בדברי הימים א' בפרק כא, בכמה כסף קנה דוד את הגורן לפי המסופר שם? _____
בפרק כד מוזכר שהגורן נקנה ב _____.
2. המפרשים מסבירים שדוד גבה מכל שבט 50 שקלים, ונתן לארונה את הכסף בדמי זהב.
מדוע לדעתך עשה דוד מגבית **מכל ישראל** כדי לקנות את מקום המקדש?

לפרשת הגבעונים בפרק כא, יש דמיון לפרשת המפקד בפרק כד:

1. בשתי הפרשות מסופר על חטאי המלכים הראשונים: חטא שאול בגבעונים, וחטא דוד שהורה לפקוד את עם המלחמה.
2. שתי הפרשות קשורות במקדש. שאול היכה בגבעונים במהלך החרבת נוב והעתקת המשכן לגבעון, וסופו של המפקד בהקמת המזבח בהר המוריה.
3. מה היה העונש שבא על ישראל בפרשת הגבעונים? (כמה זמן נמשך העונש?) _____
מה היה העונש, בפרשת המפקד? _____
4. באיזו לשון נחתמת פרשת הגבעונים? (כא, יד) _____
כיצד נחתמת פרשת המפקד? _____

פרקי הסיום של ספר שמואל קשורים זה בזה. פרשת הגבעונים דומה לפרשת המפקד, מעשי הגבורה של דוד ועבדיו (פרק כא, יד-סוף) מקבילים לרשימת גבורי דוד וגבורתם (פרק כג), ובמרכז היחידה - שירת דוד ודברי נבואתו.

מעשה הגבעונים	מעשי הגבורה של דוד ועבדיו	שירת דוד	נבואת דוד	גבורי דוד	מעשה המפקד קנית גורן ארונה

סיפור קנית גורן ארונה היבوسی, סוגר מעגל נוסף שנפתח בתחילת ספר שמואל. זפר שמואל א' פותח בחורבן שילה - המרכז הרוחני, ונפילת הארון בידי הפלשתים. ספר שמואל ב' חותם בקנית מקום המקדש בהר המוריה בירושלים.

...ובדרש, כל האלפים האלה שנפלו בימי דוד, לא נפלו אלא על ידי שלא תבעו בית המקדש. והרי דברים קל וחומר, ומה עם אלו שלא היה בימיהם ולא חרב בימיהם נפלו על שלא תבעו אותו, אנו שהיה בימינו וחרב בימינו, על אחת כמה וכמה.
לפיכך התקינו זקנים ונביאים ליטע בפיהם של ישראל להיות מתפללים שלוש פעמים ביום: "השב שכינתך ומלכותך לציון וסדר עבודתך לירושלים" אמן כן יהי רצון סלה.

(רד"ק כה)

מבנה ספר שמואל ב'

פרקי סיום וסיכום (א-כ)

מעשה דוד וכת שבע
ורוצאותיו (ז-ט)

ביטוס הממלכה
והרחבתה (ה-ט)

דרבו של דוד
אל המלוכה (א-ה)

20. מעשה המפקד	19. גבורי דוד	18. שירת דוד ודברי נבואתו	17. גבורת דוד ואנשיו	16. מעשה הגבעונים	14. מרד אבשלום	13. מעשה אמנון ותמר	11. המלחמה בבני עמון	9. כיבושי דוד	7. העלאת הארון	6. כיבוש ירושלים	5. דוד נמשה על מלך על כל ישראל	3. מלחמות בית שאול ובית דוד	1. קינת דוד על שאול ויהונתן
21. קנית גורן ארונה היבوسی					15. מרד שבע בן בכרי		12. מעשה דוד וכת שבע ותוכחת נתן	10. דוד גומל חסד עם מפביבשת	8. דוד מבקש לבנות את המקדש		4. רצח איש בושת	2. דוד נמשה על מלך יהודה	

כתבי ליד כל פסוק באיזה נושא המופיע במבנה ספר שמואל ב' הוא עוסק:

1. "יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו"
2. "הבו את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה"
3. "לא תבוא הנה כי אם הסירה העורים והפסחים"
4. "הצבי ישראל על במותיה חלל איה נפלו גבורים"
5. "ויך דוד את פלשתים ויכניעם"
6. "מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום... כהגלות נגלות אחד הרקים"
7. "ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלקים ישב בתוך היריעה"
8. "אתה האיש"
9. "לאט לי לנער לאבשלום"
10. "עם חסיד תתחסד עם גבור תתמם"
11. "אל אחי אל תענני כי לא יעשה כן בישראל אל תעשה את הנבלה הזאת"
12. "מי יתן מותי אני תחתיך אבשלום בני בני"
13. "אין לנו חלק בדוד ולא נחלה לנו בבן ישי איש לאהלו ישראל"
14. "ינתן לנו שבעה אנשים מבניו והוקענום לה"
15. "צר לי מאד נפלה נא ביד ה' כי רבים רחמו וביד אדם אל אפלה"
16. "מגדיל ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם"

1. כתבי בכל משבצת לאיזו דמות מספר שמואל ב היא מתיחסת.

2. הדגישי בלורד את המסגרות של המשבצות המתייחסות לדוד. מה קיבלת?

הוכיח את דוד על מעשה בת שבע		הגנה על גופות המוקעים (כא, ה)		ה' ברת עם ביתו ברית עולם		"ולא עשה רגליו ולא עשה שפמו ואת פגדיו לא כבס" (יט, כה)		"לא היה איש זפה בכל ישראל להלל מאד" (יד, כה)		"הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו"	
גבור חיל ואיש מלחמה - "ויך... את פלשתים ויכניעם" (ח, א)		מתחזק בה' ובוטח בו -		עם זפה עינים "ארמוני בן בכרי		בן ישי		"ידע נגן" - עוד מימי נעוריו		שמע וקיבל את תוכחת הנביאים	
שלושה חודשים (י, יא)		לפני ארון ה' רוקד ומפזז		קנה את הר המוריה - מקום המקדש		כושב דוד במחנים (יט, לג)		העלה את ארון הברית לירושלים		מקבל עליו את הדין ונושא בעונשו -	
"כדוב שכול בשדה" (יז, ח)								עצת אחיותופל סיכל את		"קל כרגליו" (ב, יח)	
ה' ברך את ביתו								מת בחרב בני עמון ודוד לקח את אשתו		לא ניתנה לו רשות לבנות את המקדש	
היתה לו רק כבשה אחת קטנה		ממצא את מותו בין ענפי האלה						"נר ישראל" (כא, יז)		בנו עולם (יב, כו)	
חבש את חמורו, הלך לביתו נחנק ומת		"עלה ובוכה וראש לו חפוי" (טו, ל)		אתו ואת נוחו" (טו, כה)		הירבה לשאול באורים ותומים לפני כל צעד שעשה		"הגני ועשה לי פאשר טוב בעיניו" (טו, כו)		עצתו אשר יעץ בימים ההם "פאשר ישאל איש בדבר האלקים"	
רצה להרוג את שמעי, כשזה קילל את דוד (טז, ט)		עם מפיבושת גמל חסד		אם שלמה		עשה מעשה נבלה באחותו		"עשה משפט וצדקה לכל עמו" (ח, טו)		בנו הבכור של דוד	
לא לחשתים הגשו" (ג, לג)		לא היה לה ילד עד יום מותה		זרק אבנים ועפר על המלך (טז, ו)		"נעים זמרות ישראל"		מלך על ישראל מיד לאחר מות שאול (ב, ח)		"איש טוב זה ואל בשורה טובה יבוא" (יח, כז)	
מת כיון שנגע בארון (ו, ו)		בת איה		הרג את אבנר		הרג את אבשלום		עבד מפיבושת (טז, א)		ידידה	
								בן גרא		בן נר	